

Essi Ojanen ja Emma Toivio

XAMKIN ENSIHOITAJAOPISKELIJOI- DEN KOKEMUKSIA ENSIHOIDON HARJOITTELUISTA

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

Ensihoitaja (AMK)

2022

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Ensihoitajakoulutus
Tekijät	Essi Ojanen & Emma Toivio
Työn nimi	Xamkin ensihoitajaopiskelijoiden kokemuksia ensihoidon harjoittelusta
Toimeksiantaja	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, XAMK
Vuosi	2022
Sivut	39 sivua, liitteitä 36 sivua
Työn ohjaaja	Aki Viipuri

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, millaisia kokemuksia Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) ensihoitajaopiskelijoilla on ensihoidon harjoittelusta. Tavoitteena on tuottaa Xamkille tietoa ensihoidon harjoittelusta.

Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Aineisto kerättiin yksilöhaastatteluilla, haastattelumuotona käytettiin teemahaastattelua. Teemat olivat oppimista edistävät ja vaikeuttavat tekijät. Haastattelut tehtiin Teams-videopuhelualustalla. Vapaaehtoisia haastateltavia löytyi kolme.

Xamkin ensihoitajaopiskelijat olivat erittäin tyytyväisiä ensihoidon harjoitteluihin. Opiskelijat olivat saaneet harjoitteluita edeltävästä opetuksesta valmiuksia harjoitteluihin, mikä vaikutti oppimiseen edistävästi harjoitteluissa. Opiskelijat olivat myös tyytyväisiä harjoittelupaikkojen ilmapiiriin ja siihen, kuinka opiskelijoihin suhtauduttiin.

Ohjaukseen oltiin erittäin tyytyväisiä. Ohjaajat olivat vaikuttaneet opiskelijoiden ammatilliseen kasvuun ja laadukas ohjaus oli tukenut oppimista. Ohjaajat olivat myös antaneet opiskelijoille palautetta, ja opiskelijat kokivat, että se vaikutti oppimiseen edistävästi harjoitteluissa. Eräs opiskelija koki, että ohjaajan vaihtumisen takia ohjaus oli ajoittain epä johdonmukaista. Opiskelijoiden kokemat henkisesti kuormittavat tilanteet liittyivät kuoleman kohtaamiseen, elvytykseen ja siihen, kuinka omaiset kohdataan tällaisilla ensihoitotehtävillä. Myös lapsiin liittyvät tehtävät koettiin henkisesti kuormittavina. Opiskelijat olivat kokeneet jonkin verran stressiä harjoitteluissa.

Johtopäätöksenä todetaan, että tähän tutkimukseen osallistuneiden Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoitajaopiskelijoiden kokemukset ensihoidon harjoittelusta ovat hyviä. Harjoittelun onnistumiseen vaikuttavat monet tekijät, erityisesti ohjauksella on valtava merkitys oppimisen kannalta. Voidaan todeta myös, että harjoitteluissa oppimista vaikeuttaa opiskelijoiden omat paineet ja osaamistavoitteet, sekä harjoitteluiden stressaavuus ja resurssien puute. Aiheesta olisi hyvä tehdä laajempi tutkimus, jotta ammattikorkeakoulu hyötyisi tutkimuksesta enemmän ja voisi kehittää omaa toimintaansa. Tutkimus olisi ollut luotettavampi, jos haastateltavia olisi ollut enemmän.

Asiasanat: ensihoitaja, opiskelija, harjoittelu

Degree	Bachelor of Health Care
Authors	Essi Ojanen & Emma Toivio
Thesis title	South-Eastern Finland University of Applied Sciences students' experiences of emergency care internships
Commissioned by	South-Eastern Finland University of Applied Sciences, Xamk
Time	2022
Pages	39 pages, 36 pages of appendices
Supervisor	Aki Viipuri

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to study students' experiences related to emergency care internships. The aim was to help the commissioner to improve their guidance practices.

This thesis was made as a qualitative study. The material was gathered by means of individual interviews. The interviewing form was semi-structured interview. The themes comprised the factors that promote and hinder learning in training. The interviews were held via Teams videocall application. In all, there were three volunteers that participated in the interviews.

Based on the interviews, the students of Xamk seemed to be very satisfied with their emergency care internships. Students stated that acquirements from their previous studies had prepared them well for the internship period. Students were also satisfied with the atmosphere at their workplace and the way they were treated. Also, students appeared to be satisfied with mentoring during their internships. Mentors had contributed to students' professional growth and high-quality mentoring had supported learning. Mentors had also given students feedback, and students felt that it had a positive effect on learning. One of the students felt that because the mentor changed, the outcome was inconsistent at times. The situations students found emotionally burdensome were related to death, resuscitation and facing patients' relatives in times of emergency. Students generally considered situations related to children emotionally burdensome. Students had experienced some stress during internships.

As a conclusion, the internship experiences of Xamk's students who participated in this study were good. There are many factors that affect the successful completion. Especially mentoring seems to have a significant impact on students' learning during internships. However, there are also factors that affect learning in a negative way on internships, such as students' own sense of pressure and learning goals, demands of internships and lack of resources. It would be reasonable to do more research into this subject so that the commissioner could benefit from the research more and further develop their operational model. The survey made for this thesis would have been more reliable if there had been more interviewees.

Keywords: paramedic, student, internship

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	ENSIHOITAJAKOULUTUS.....	7
2.1	Ensihoitajat Suomessa	8
2.2	Ensihoitajakoulutus Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa	9
3	ENSIHOIDON HARJOITTELUKSET	11
3.1	Ensihoidon harjoittelut Xamkissa	11
3.2	Tunteidenkäsittely ja stressi harjoittelussa.....	12
3.3	Harjoittelun ohjaus	14
3.4	Vastavalmistuneiden ensihoitajien sopeutuminen työelämään	15
3.5	Kompetenssi.....	16
3.6	Tiedonhaku.....	16
4	TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	17
5	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS.....	17
5.1	Tutkimusmenetelmä	17
5.2	Aineistonkeruu	19
5.3	Aineiston analyysi.....	20
6	TULOKSET.....	21
6.1	Oppimista edistäneet tekijät harjoittelussa.....	21
6.2	Oppimista vaikeuttaneet tekijät harjoittelussa	27
7	POHDINTA.....	29
7.1	Tulosten tarkastelu	30
7.2	Luotettavuus ja eettisyys	33
7.3	Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset	35
	LÄHTEET.....	37

LIITTEET

- Liite 1. Tutkimustaulukko
- Liite 2. Haastatteluteemat
- Liite 3. Teemoittelu-taulukko
- Liite 4. Teemoittelu-taulukko
- Liite 5. Teemoittelu-taulukko
- Liite 6. Saatekirje
- Liite 7. Suostumuslomake
- Liite 8. Tietosuojaseloste

1 JOHDANTO

Suomessa ammattikorkeakouluissa ensihoitajia on koulutettu vuodesta 1998 alkaen. Koulutus aloitettiin ensin kolmella paikkakunnalla, Helsingissä, Lappeenrannassa ja Kotkassa. Myöhemmin hoitotason ensihoidon koulutus on laajentunut kahdeksaan eri kaupunkiin Suomessa ja lähihoitajille on kehitetty ensihoidon koulutus, joka antaa pätevyyden toimia perustason ensihoitajana. (Määttä & Harve-Rytsälä 2021, 19.)

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ensihoidon koulutukseen kuuluu kolme ensihoidon harjoittelua: ensihoidon perusteet -harjoittelu, ensihoidon syventävä harjoittelu ja ensihoidon erityisosaamisen harjoittelu (Ensihoitaja, päivätoteutus 2020). On tärkeää selvittää opiskelijoiden kokemuksia harjoittelusta, jotta niitä pystytään kehittämään niin, että opiskelijat hyötyisivät harjoittelusta mahdollisimman paljon ja saisivat sitä kautta valmiuksia työelämään. Harjoittelukokemuksia voidaan tarkastella niin ohjauksen kuin harjoittelun onnistumiseen vaikuttavien tekijöiden kannalta.

Opinnäytetyössä pyritään selvittämään niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet Xamkin ensihoitajaopiskelijoiden oppimiseen harjoittelussa. Tutkimus toteutetaan laadullisena tutkimuksena, jossa aineistonkeruumenetelmäksi on valittu teemahaastattelu, koska tarkoituksena on tutkia opiskelijoiden kokemuksia. Teemahaastattelu sopii siihen parhaiten.

Työn on tilannut Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk). Xamk on yksi ensimmäisistä ammattikorkeakoulusta, joissa on aloitettu ensihoitajakoulutus 90-luvun lopulla. Ensihoitajakoulutus on yksi Xamkin suosituimmista ja vetovoimaisimmista koulutuksista (Verkkokoulutukset vetovoimaisia kevään yhteishaussa 2022). Vuoden 2021 syksyn yhteishaussa ensihoitajakoulutus oli Kotkan kampuksen toiseksi vetovoimaisin hakukohde (Verkko- ja monimuoto-opinnot kiinnostivat Xamkiin hakeneita 2021). Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu on myös peräti kaksi kertaa tituleerattu Suomen parhaaksi ammattikorkeakouluksi opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmittareiden tulosvertailussa. Xamkin opiskelijamäärä on kasvanut vuodesta 2016 lähtien 8 %:lla ja

tällä hetkellä Xamkissa opiskeleekin melkein 10 000 opiskelijaa. (Xamk on jälleen Suomen paras ammattikorkeakoulu 2021.)

Tämän työn tarkoituksena on selvittää, millaisia kokemuksia Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoilla on ensihoidon harjoitteluista ja mitkä tekijät ovat vaikuttaneet oppimiseen harjoitteluissa. Työn tavoitteena on tuottaa ensihoidon harjoitteluista Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle tietoa, jota Xamk pystyy hyödyntämään ohjauksen kehittämisessä.

2 ENSIHOITAJAKOULUTUS

Ensihoitaja on terveydenhuoltoalan ammattilainen, joka on usein ensimmäinen, joka kohtaa äkillisesti sairastuneen tai vammautuneen potilaan onnettomuuspaikalla. Ensihoitaja hallitsee potilaan hoidon tapahtumapaikalla sekä ambulanssikuljetuksen aikana. Työhön kuuluu kiireellisten tapausten lisäksi olennaisena osana myös potilaiden kiireettömän hoidon arviointi ja ohjaus. Ensihoitajan osaamisvaatimuksia ovat muun muassa päätöksentekokyky, tiimityöskentelytaidot, ongelmanratkaisutaidot, oma-aloitteisuus ja kykeneväisyys itsenäiseen työskentelyyn. (Opintopolku s.a.)

Ensihoitajaksi voi opiskella Suomessa seitsemässä eri kaupungissa: Kotkassa, Lappeenrannassa, Kuopiossa, Oulussa, Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Ensihoitajakoulutus on laajuudeltaan 240 opintopistettä, ja se kestää 4 vuotta. Ammattikorkeakoulusta valmistuneet ensihoitajat saavat kaksi tutkinonimikettä: ensihoitaja (AMK) ja sairaanhoitaja (AMK). Ensihoitajakoulutukseen kuuluu sairaanhoitajakoulutus, joten koulutuksen jälkeen ensihoitajakoulutuksen käynyt voi työskennellä myös sairaanhoitajana. (Opintopolku s.a.)

Suomessa ensihoitajaksi on mahdollista opiskella usealla eri tavalla. Koulutukseen hakiessa on mahdollista valita opiskelumuodoksi joko päivä- tai monimuotototeutuksen. Päivätoteutuksessa opiskellaan lähiopetuksessa arkisin päiväsaikaan. Koulutukseen voi kuulua myös itsenäistä verkko-opiskelua, sekä ryhmä- ja paritöitä. (AMK-tutkinnot, päivätoteutus s.a.) Monimuotototeutus on joustavampaa, ja opintoja voi suorittaa työn ohessa. Koulutus sisältää

vähemmän lähiopetusta kuin päivätoteutuksessa ja se sisältää enemmän etäopetusta ja itsenäistä opiskelua (AMK-tutkinnot, monimuotototeutus s.a).

Ensihoitajaksi voi opiskella myös verkkopainotteisessa monimuotototeutuksessa, jota järjestetään muun muassa Lappeenrannassa, LAB-ammattikorkeakoulussa (Ensihoitaja (AMK), verkkopainotteinen monimuotototeutus, Lappeenranta, 240 op s.a). Myös polkuopintojen kautta on mahdollista päästä opiskelemaan ensihoitajaksi. Polkuopinnoissa opiskelija suorittaa avoimessa ammattikorkeakoulussa koulutuksen ensimmäisen vuoden opinnot ja sen jälkeen saa oikeuden hakea avoimen väylän haussa varsinaista tutkinto-opiskelijan paikkaa kyseisestä koulutuksesta. (Polkuopiskelijasta tutkinto-opiskelijaksi s.a.)

Ensihoitajaksi on mahdollista kouluttautua myös sen jälkeen, kun on suorittanut sairaanhoitajan opinnot. Useissa ammattikouluissa, jossa ensihoidon koulutusta on, järjestetään 30 opintopisteen hoitotason ensihoidon täydennyskoulutusta sairaanhoitajille. Koulutus on tullut sosiaali- ja terveysministeriön keväällä 2011 tehdyn asetuksen myötä, joka mahdollistaa sen, että sairaanhoitaja voi toimia ensihoidossa hoitotasolla, jos on suorittanut hoitotason ensihoidon täydennyskoulutuksen. (Hoitotason ensihoito 2022.)

2.1 Ensihoitajat Suomessa

Perustason ensihoitaja on terveydenhuollon ammattilainen, joka pystyy ylläpitämään potilaan peruselintoimintoja onnettomuuspaikalla ja ambulanssikuljetuksen aikana. Perustason ensihoitaja hallitsee yksinkertaisen henkeä pelastavan lääkehoidon sekä ensihoitotoimenpiteet. Perustason ensihoitajana työskentelee useimmiten palomies-sairaankuljettaja, pelastaja, lääkintävahtimestari, sairaanhoitaja tai lähihoitaja. Perustason ensihoitaja voi työskennellä perustason ambulanssissa tai hoitotason ambulanssissa hoitotason ensihoitajan työparina. (Ensihoitaja s.a.)

Hoitotason ensihoitaja on terveydenhuollon ammattilainen, joka pystyy huolehtimaan vakavasti sairastuneen, vammautuneen tai loukkaantuneen potilaan

elintoiminnoista sekä kohteessa että ambulanssikuljetuksen aikana. Hoitotason ensihoitaja hallitsee tehostetun hoidon ja ensihoitolääkkeiden käytön. Hoitotason ensihoitaja työskentelee useimmiten hoitotason ambulanssissa, jossa on aina vähintään yksi ensihoitaja, jolla on hoitotason pätevyys. Hoitotason ensihoitaja tekee potilaalle työdiagnoosin sekä valitsee potilaalle hoitokeinot tutkimusten ja haastattelun perusteella. Työtehtävät ovat pääosin samat kuin perustason ensihoitajalla, mutta hoitotason ensihoitajan työtehtävät eroavat usein silloin, kun tilanteet vaativat lääkehoitoa, erinäisiä hoitotason toimenpiteitä tai ensihoitotilanteen johtamista. (Ensihoitaja s.a.)

Sosiaali- ja terveydenhuoltolain asetus ensihoitopalvelusta (8. §) määrittelee ensihoitopalvelun yksiköt ja henkilöstön. Lain ensimmäisessä momentissa määritellään, että vähintään kahdella henkilöllä ensivasteyksikössä täytyy olla asianmukainen ensivastetoimintaan soveltuva koulutus. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta 24.8.2017/585, 8. § mom. 1).

Perustason ensihoitoyksikössä vähintään toisella ensihoitajalla tulee olla laissa määritelty terveydenhuollon tutkinto, joka on suuntautunut ensihoitoon. Toisella ensihoitajalla tulee olla vähintään terveydenhuollon laissa määritelty terveydenhuollon ammattitutkinto tai pelastajatutkinto. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta 8. § mom. 2).

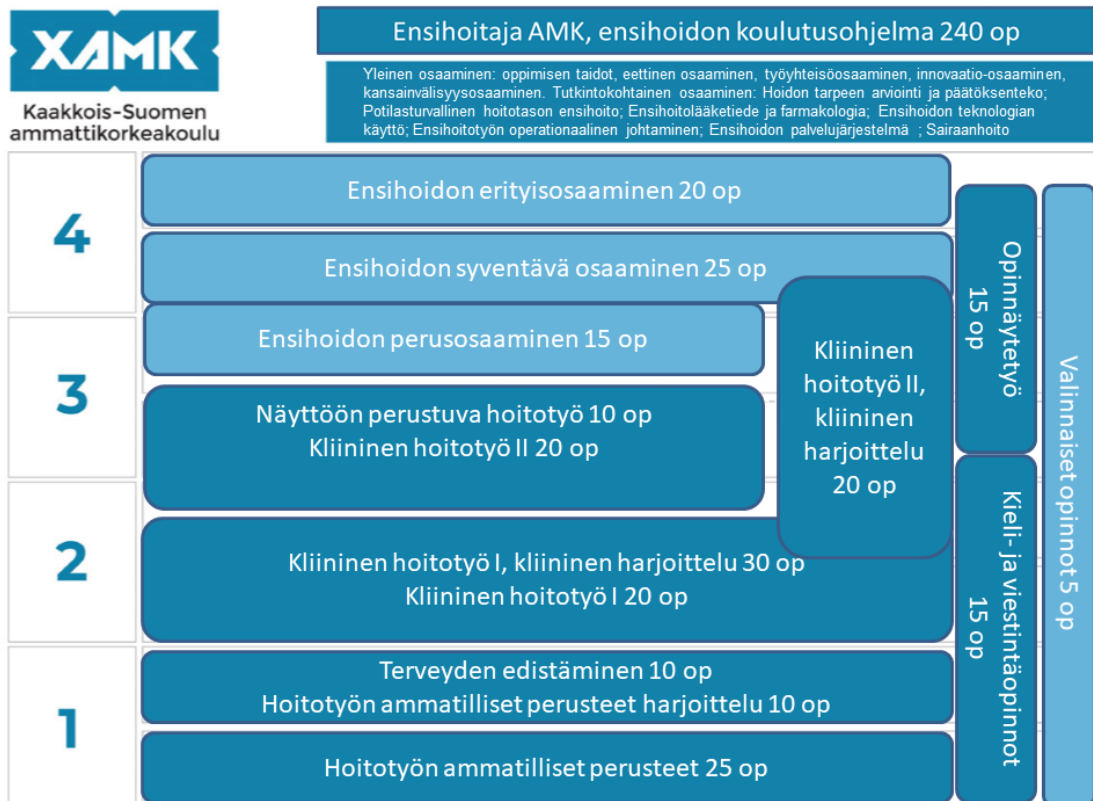
Hoitotason ensihoitoyksikössä vähintään toisen ensihoitajan on oltava koulutukseltaan ensihoitaja AMK tai laillistettu sairaanhoitaja, joka on suorittanut hoitotason ensihoidon 30 opintopisteen kokonaisuuden. Hoitotason yksikön toisella ensihoitajalla tulee olla vähintään laissa määritelty terveydenhuollon ammattitutkinto tai pelastajatutkinto. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta 8. § mom. 3).

2.2 Ensihoitajakoulutus Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ensihoitajaksi voi opiskella Kotkan kampuksella. Ensihoitajaksi voi opiskella sekä päivä- että monimuoto-opiske-

lumuotona. Päiväopiskelussa opiskelu tapahtuu arkipäivisin, kun taas monimuoto-opiskelussa lähiopetusta on noin kolmena päivänä viikosta. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a.)

Opinnot ovat käytännönläheisiä ja niihin kuuluu mm. simulaatioita, ryhmätöitä ja verkko-opetusta (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a.). Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa opiskelu on jaettu niin, että ensin opiskellaan sairaanhoitajan ydinosaaminen ja lopuksi ensihoitajan täydentävä osaaminen. Opetussuunnitelma perustuu EU-direktiiveihin yleissairaanhoitajuudesta sekä kansallisesti määriteltäviin ensihoitajan (AMK) osaamisalueisiin. Noin kolmasosa opinnoista ovat harjoitteluita. Ensihoidon täydentävä osaamisalue on jaettu osiin "Ensihoidon perusosaaminen 15 op", "Ensihoidon syventävä osaaminen 25 op" ja "Ensihoidon erityisosaaminen 20 op". (Ensihoitajakoulutus, Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, 240 op s.a.) Xamkin opetussuunnitelma on esillä kuvassa 1.

Kuva 1. Xamkin ensihoidon koulutusohjelman rakenne (Ensihoitajakoulutus, Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, 240 op s.a.)

3 ENSIHOIDON HARJOITTELUT

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoitajakoulutuksessa työharjoittelua on noin kolmasosa koko opinnoista. Ensimmäisinä vuosina harjoitteluja tehdään muun muassa perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Opintojen loppuvaiheessa, kun ensihoidon erikoistumisopinnot alkavat, työharjoittelu suoritetaan ensihoidon palveluketjussa, ambulanssissa ja akuuttihoiton yksiköissä sairaalassa. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a.)

3.1 Ensihoidon harjoittelut Xamkissa

Xamkissa ensihoidon täydentävät opinnot aloitetaan kolmantena opiskeluvuonna sen jälkeen, kun sairaanhoitajan ydinosamisen opinnot on opiskeltu. Xamkissa opiskelevat suorittavat yhteensä kolme ensihoidon harjoittelua: ensihoidon perusteet -harjoittelun (perustaso), ensihoidon syventävän harjoittelun (hoitotaso 1) ja ensihoidon erityisosaamisen harjoittelun (hoitotaso 2). Kaikki harjoittelut ovat laajuudeltaan 10 opintopistettä ja kestävät 5 viikkoa. Jokaiselle harjoittelulle on asetettu erikseen osaamistavoitteet, jotka vastaavat kurssien sisältöä, jotka ennen harjoittelua on käyty. (Ensihoitaja, päivätoteutus 2020.)

Ensihoidon perusteet -harjoittelussa päätavoite on oppia hallitsemaan ensihoidon perusteet ja se, miten yleissairaanhoitajan osaamista voidaan soveltaa ensihoidossa (Ensihoitaja, päivätoteutus 2020). Ensimmäisessä ensihoidon harjoittelussa tutustutaan ensihoitopalveluun ja opitaan, millainen toimintaympäristö se on. Harjoittelussa opetellaan myös sitä, miten potilaan kanssa toimitaan ja miten toimitaan ensihoitotiimissä. Perustason harjoittelussa opetellaan myös tekemään hoidontarpeen arviointeja ja toteuttamaan perustason ensihoitoa harjoitteluohjaajan ohjauksessa. Yksi tärkeä osa harjoittelua on myös se, että opiskelija oppii dokumentoimaan ja raportoimaan tekemiään asioita. (Ensihoitaja, päivätoteutus 2020.)

Ensihoidon syventävä harjoittelu suoritetaan viimeisenä opiskeluvuonna. Tässä toisessa ensihoidon harjoittelussa harjoitellaan ensihoidon syventävää osaamista ja ensihoidon perusteiden soveltamista. (Ensihoitaja, päivätoteutus

2020). Harjoittelussa tavoitteena on oppia toimimaan niin, että potilasturvallisuus on turvattu ja ympäristön turvallisuusriskit on otettu huomioon. Harjoittelussa syvennetään taitoja erityisosaamista vaativan potilaan ensihoidossa. Hoitotaso 1 -harjoittelussa opetellaan myös tilannejohtamista erityisesti sellaisissa tilanteissa, jossa on paikalla enemmän kuin yksi ensihoitoyksikkö. Tilannejohtamista harjoitellaan myös niissä tilanteissa, missä potilaita on useampia. Harjoittelussa päästään hyödyntämään myös päätöksentekotaitoja, kun potilaan hoitoa koskevia päätöksiä pohditaan yhdessä potilaan ja muiden ammattiryhmien kanssa. (Ensihoitaja, päivätoteutus 2020.)

Ensihoidon erityisosaamisen harjoittelussa päätavoite on se, että opiskelija oppii soveltamaan ensihoidon syventävää osaamista vaativassa ensihoidossa. Hoitotaso 2 -harjoittelu on ensihoitajakoulutuksen viimeinen harjoittelu, ja sen jälkeen opiskelija osaa johtaa ensihoitotilanteita ja toimia vaativan ensihoidon tasolla. (Ensihoitaja, päivätoteutus 2020.)

Tarkoituksena on se, että opiskelija pääsee harjoittelemaan ensihoidon erityisasantuntijuuden hyödyntämistä vaativissa tehtävissä. Tavoite on myös se, että opiskelija oppii hyödyntämään näyttöön perustuvaa tietoa toimiessaan ensihoidossa. Jokaisessa harjoittelussa opiskelija asettaa itselleen henkilökohtaiset oppimistavoitteet ja tekee myös itsearviointia, jossa arvioi sitä, miten harjoittelun alussa asetetut tavoitteet on saavutettu. (Ensihoitaja, päivätoteutus 2020.)

3.2 Tunteidenkäsittely ja stressi harjoittelussa

Tunteidenkäsittely on tärkeä taito oppia, varsinkin hoitoalan opiskelijoille. Harjoittelut ja itse työelämä tuo monenlaisia tunteita pintaan. Reljicin ym. (2019) tutkimuksessa ”Self-reflection during first clinical practice: The experiences of nursing students” tutkittiin, minkälaista itsetutkiskelua opiskelijat kävivät läpi ensimmäisen harjoittelun aikana. Tutkimuksessa selvisi, että itsetutkiskelu on hyvä työkalu ilmaista tunteita ja tunnistaa ongelmiaan sekä auttaa ymmärtämään itseään. Opiskelijat olivat kokeneet laajasti erilaisia tunteita harjoittelun aikana, kuten esimerkiksi pelkoa, ahdistusta, epämukavuutta ja iloa. Ahdis-

tusta koettiin, kun he olivat epä mukavissa tilanteissa, joissa eivät olleet tienneet mitä tehdä. Opiskelijat kokivat myös hankalaksi sen, että kaikki oli uutta eivätkä he olleet vielä tulleet tutuksi kaikkien vanhainkodin käytänteiden kanssa. (Reljic ym. 2019.)

Stressin hallinta on yksi tunteidenkäsittelytaito, jota harjoitteluissa tarvitaan. Warren-Jamesin ym. (2021) integratiivisessa katsauksessa tutkittiin, mitkä tekijät aiheuttivat stressiä australialaisille ensihoitajaopiskelijoille ambulanssiharjoittelussa. Stressitasoa mitattiin tutkimalla, kuinka suurelle osalle kehittyi traumperäisen stressihäiriö. Ensisijaisesti stressaavana pidettiin yllättävän kuoleman kokemista, varsinkin läheisen, lapsen tai traumaattisen liikenneonnettomuuden uhreja pidettiin potentiaalisina stressireaktiota herättävinä tapauksina. Toinen stressiä herättävä asia oli pelko siitä, että tekisi klinisen virheen. Huolissaan oltiin myös mielenterveydestä. Tutkimuksessa selvisi myös, että opiskelijat kokivat tunteidenkäsittelyn vaikeaksi. Myös potilaiden ja omaisten kysymyksiin vastaaminen koettiin haastavaksi, koska opiskelijat olivat epävarmoja siitä, mitä tulee tapahtumaan. Selvisi myös, että opiskelijat olivat harjoittelussa oppineet sen, millaisia tunteita on hyväksyttävää ilmaista. Tunteiden ilmaiseminen koettiin lähtökohtaisesti negatiivisena asiana. (Warren-James ym. 2021.)

Bhurtun (2020) tutki väitöskirjassaan myös stressitekijöitä, stressitasoa ja stressinhallintastrategioita. Väitöskirjassa keskityttiin suomalaisiin sairaanhoitaja- opiskelijoihin ja heidän stressiinsä klinisen harjoittelun aikana. Tutkimuksessa selvisi, että hoitohenkilökunta ja opettajat aiheuttivat opiskelijoissa merkittävästi stressiä. Ensimmäisen vuoden sairaanhoitajaopiskelijat kokivat stressiä vain harvoin, kun taas toisen vuoden opiskelijat kokivat jonkin verran stressiä. Stressiä koettiin muun muassa taitojen ja tietojen puutteen, ympäristön, tehtävien ja työkuorman vuoksi. Stressi purettiin tunneperäisiä menetelmiä käyttäen, muun muassa tunteensiirron eli transferenssiin avulla. (Bhurtun 2020.)

Yksi stressiä aiheuttavista asioista voi olla väkivallan kokeminen työpaikalla tai harjoitteluissa. Hakojärvi (2011) keskittyi selvittämään ”miten hoitohenkilökun-

nan opiskelijoihin kohdistama henkinen väkivalta ilmenee ohjatussa harjoittelussa, mitä seurauksia se aiheuttaa opiskelijoille, mitä apua opiskelijat saavat kertomalla kokemuksistaan ja millaisia tiedontarpeita opiskelijoilla on ohjatussa harjoittelussa ilmenevään henkiseen väkivaltaan liittyen”. Kyselyyn vastasi 41 opiskelijaa, joista yli puolet oli kokenut henkistä väkivaltaa ainakin yhdellä harjoittelujaksolla. Jotkut opiskelijat olivat kokeneet henkistä väkivaltaa kerran päivässä, kun taas jotkut jatkuvasti päivän aikana. Henkistä väkivaltaa ilmeni sanallisessa ja sanattomassa muodossa. Väkivaltaa käytti usein harjoittelun ohjaaja ja osalle opiskelijoista tuli psyykkisiä ja psykosomaattisia oireita. Tutkimuksessa selvisi, että ”henkisellä väkivallalla oli negatiivisia vaikutuksia opiskelijoiden oppimiseen, opiskelumotivaatioon ja ammattiin sitoutumiseen.”. Väkivallasta kerrottiin ystäville ja läheisille, muttei ohjaajille tai opettajille. Opiskelijat kokivat kertomisen hyödyttömäksi ja tapahtumien todistettavuuden vaikeaksi. Henkistä väkivaltaa koskevissa tilanteissa toimimista ei ollut käsitelty oppilaitoksissa kolmen neljäsosan opiskelijoiden mukaan. Tilanteissa toimimiseen ja väkivallan tunnistamiseen kaivattiin tietoa. (Hakojärvi 2011.)

3.3 Harjoittelun ohjaus

Harjoittelun ohjaus on yksi tärkeä elementti harjoitteluiden onnistumisessa. Kauppinen (2021) tutki ”Ensihoidon harjoittelu opiskelijoiden arvioimana Pirkanmaan pelastuslaitoksella” pro gradu -tutkielmassaan juuri ohjauksen onnistumista. Webropol-kyselynä toteutettuun kyselyyn vastasi 35 opiskelijaa. Opiskelijoiden antaman palaute oli hyvin positiivista. Opiskelijoista 91,4 % arvioi saavuttaneensa oppimistavoitteensa melko hyvin tai erittäin hyvin. Pedagoginen ilmapiiri koettiin myös hyväksi, ja 57,1 % koki ohjaussuhteensa kiitettäväksi. Erilaisten ohjaajien kanssa toimiminen koettiin haastavaksi. Ensimmäisen vuoden opiskelijat olivat tyytyväisempiä kuin neljännen. (Kauppinen 2021.)

Vähä-Jaakkola (2012) tutki pro gradu -tutkielmassaan ”Kliinisen oppimisympäristön laatu ja ohjaussuhteen toimivuus terveysalan opiskelijoiden arvioimana Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä” samaa aihetta Kauppisen kanssa. Tutkimukseen osallistui 1128 opiskelijaa ja arviot olivat positiivisia. Tutkimuksessa sel-

visi, että ”opiskelijoista 93,4 % arvioi saavuttaneensa tavoitteensa harjoittelujakson aikana joko erittäin hyvin tai melko hyvin.” 87,8 % arvioi ohjauksen tukenen ammatillista kehittymistä myöskin erittäin tai melko hyvin. Vastaajista 63 % koki edeltävän opetuksen harjoittelujaksoa tukevaksi. Tutkimuksessa selvisi myös, että muun muassa opiskelijoiden korkeampi ikä, edeltävä ammatillinen koulutus, yksilöllisen ohjaussuhteen suunniteltu toteutuminen ja yksilöllisten ohjauskeskustelujen suurempi määrä olivat yhteydessä parempiin arvosteluihin. (Vähä-Jaakkola 2012.)

Jokelaisen väitöskirja (2013) tutki sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjausta Suomessa ja Englannissa. Tutkimuksen mukaan hyvä opiskelijaohjaus kohdistui opiskelijan kehittymiseen, oppimisen tukemiseen, ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamiseen. Toimivan ohjauksesta teki muun muassa optimaaliset resurssit, arvostus hoitotyön johdolta, tasokkaat harjoittelupaikat, ohjaajien koulutus ja pedagoginen pätevyys. Tärkeänä koettiin myös tavoitteellinen yhdessä työskentely, motivoituneet opiskelijat ja oppisen reflektointi ja arviointi. (Jokelainen 2013.)

Sairaanhoitajaopiskelijoiden tyytyväisyyteen keskittynyt tutkimus (Fernández-García ym. 2021) kertoo, että kliininen ympäristö ja työpaikkaohjaaja ovat tärkeimpiä muuttujia opiskelijoiden tyytyväisyyttä tutkittaessa. Opiskelijat olivat tyytyväisempiä, kun ohjaajalla oli ohjattavanaan vähemmän ohjattavia. Tutkimuksessa osoitettiin myös, että erityisesti toisen vuoden naisopiskelijat olivat tyytyväisempiä kuin muut. Tyytyväisyyteen vaikutti myös nuori ikä ja se, ettei tehnyt töitä opiskeluiden ohessa. (Fernández-García ym. 2021.)

3.4 Vastavalmistuneiden ensihoitajien sopeutuminen työelämään

Australialaisessa tutkimuksessa (Kennedy ym. 2015) tutkittiin, miten vastavalmistuneet ensihoitajat sopeutuvat työelämään. Tutkimuksessa kävi ilmi, että puutteellinen perehdytys ja tuki vaikuttivat siihen, miten hyvin vastavalmistuneet ensihoitajat sopeutuvat työelämään. Ensihoitajat ovat kokeneet stressiä ja ahdistusta, koska heillä ei ole tarpeeksi kokemusta siitä, miten tulisi käsitellä tunteita potilaskohtaamisissa. (Kennedy ym. 2015).

Kaikista hankalimmaksi vastavalmistuneet ensihoitajat kokivat sen, kuinka he käsittelevät omia tunteitaan, kun kohtaavat esimerkiksi kuolemaa työssään (Kennedy ym. 2015). Vastavalmistuneet kokivat, että työelämään siirtyminen oli liian haastavaa, stressaavaa ja iso oppimisharppaus. Tutkimuksessa tuli esiin myös, että ensihoitajat kokivat ison eron teorian ja käytännön välillä. (Kennedy ym. 2015.) Australiassa ja Uudessa-Seelannissa harjoitteluiden määrä ja pituudet vaihtelevat hyvin paljon eri instituutioiden välillä, joten tämä ”shokki” voi osin johtua siitä. Esiin tuli myös vastavalmistuneiden ensihoitajien vaikeus sopeutua ja tulla hyväksytyksi osaksi työpaikan kulttuuria. (Kennedy ym. 2015.)

3.5 Kompetenssi

Immosen ym. systemaattisessa katsauksessa (2019) selvitettiin hoitajaopiskelijoiden pätevyyttä harjoitteluissa. Katsauksen mukaan oppisympäristöllä on suuri vaikutus pätevyyden rakentumiseen. Ympäristön olisi hyvä olla kannustava, ymmärtävä, palautteellinen ja opiskelijoiden tulisi päästä vuorovaikutukseen potilaiden kanssa. (Immonen ym. 2019.)

Ohjaajilla on iso rooli opiskelijoiden pätevyyden rakentumisessa. Useasti ohjaajat ovat kokopäiväisesti töissä terveydenhuollossa, eikä heitä ole koulutettu ohjaamiseen, eikä heillä ole myöskään riittävästi aikaa ohjaamiseen (Immonen ym. 2019). Ohjaajilla oli vaikeuksia myös muun muassa rakentavan palautteen antamisessa opiskelijoille, jotta he voisivat kehittää toimintaansa. Ohjaajat kokivat myös vaikeaksi sellaiset tilanteet, joissa opiskelija ei läpäise harjoittelua, joten he kokivat pääsevänsä helpommalla, kun päästivät opiskelijan läpi, vaikka hän ollut saavuttanut tavoitteitaan. (Immonen ym. 2019.)

3.6 Tiedonhaku

Teoriaosuuteen haettiin tietoa aikaisemmista tutkimuksista. Työssä käytettiin useita eri suomalaisia ja ulkomaalaisia tietokantoja. Työssä käytettiin tietokantoja PubMed, Finna, Cinahl, ScienceDirect, Medic ja Google Scholar. Hakusanat olivat seuraavia: *ensihoitaja, paramedic, harjoittelu, internship, practical training, clinical practice, nurse, nursing student ja paramedic student*. Opin- näytetyössä käytettiin suomen- ja englanninkielisiä tutkimuksia.

Tiedonhaku on rajattu kymmeneen vuoteen, eli työhön on valittu tutkimuksia, jotka on tehty viimeisten kymmenen vuoden sisällä. Pois on rajattu maksu-
muurin takana olleet tutkimukset.

4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, millaisia kokemuksia Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoitajaopiskelijoilla on ensihoidon harjoittelusta. Tavoitteena on tuottaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle tietoa ensihoidon harjoittelusta ja tätä kautta mahdollisesti kehittää harjoittelujen ohjauksia.

Tutkimuskysymykset:

1. Mitkä tekijät harjoittelussa ovat edistäneet oppimista?
2. Mitkä tekijät harjoittelussa ovat vaikeuttaneet oppimista?

5 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmä on laadullinen, eli kvalitatiivinen tutkimus. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin haastattelua, tarkemmin ottaen teema-
haastattelua.

5.1 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin laadullisena, eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä on menetelmä, joka vastaa kysymykseen miten, miksi ja millainen. Laadullisella tutkimusmenetelmällä tutkitaan usein pientä joukkoa ja sillä pyritään ymmärtämään muun muassa tutkimuskohteen käyttäytymistä. Tarkoituksena ei ole selvittää määriä. Kvalitatiivisen tutkimuksen aineisto kerätään yleensä haastatteluilla ja keskusteluilla. (Heikkilä 2014.)

Laadullisen tutkimuksen aineistoina voidaan käyttää muun muassa haastatteluja, tekstejä, kuvia, tallenteita vuorovaikutustilanteista ja erilaisia audiovisuaalisia materiaaleja (Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja 2021). Tämän työn aineistokeruumenetelmänä toimii haastattelu. Tutkimushaastattelun avulla pyritään löytämään vastaukset tutkimusongelmiin, eli tutkimuskysymyksiin. Teemahaastattelussa haastattelu etenee ennalta valittujen teemojen varassa, ja niitä koskevien apukysymysten avulla tutkimuksen tekijä pyrkii löytämään vastaukset kysymyksiinsä (Juuti & Puusa 2020). Haastatteluteemat kehitettiin työssä käytettyjen tutkimusten pohjalta, jotta teemat ovat perusteltuja.

Haastattelutyyppinä on monia erilaisia, esimerkiksi strukturoitu haastattelu, puolistrukturoitu haastattelu, teemahaastattelu, avoin haastattelu sekä syvähaastattelu. Haastattelut voidaan toteuttaa yksilö, pari- tai ryhmähaastatteluna. (Juuti & Puusa 2020.) Tässä tutkimuksessa käytettiin yksilöhaastattelua, joka on luokiteltu teemahaastatteluksi. Teemahaastattelu on aineistonkeruumenetelmä, jossa haastateltavalta ei kysytä valmiiksi asetettuja haastattelukysymyksiä, vaan haastattelussa käydään vapaamuotoisemmin läpi ennalta määritellyjä teemoja. Haastattelussa edetään etukäteen valittujen teemojen ja niihin liittyvien tarkentavien kysymysten varassa. Teemahaastattelun etuna on se, että kysymyksiä voidaan tarkentaa tai syventää vastausten mukaan. (Tuomi & Sarajärvi 2018.)

Teemahaastattelussa teemat on eritelty etukäteen ranskalaisin viivoin. Työssä teemat jaoteltiin pääteemoihin, sekä haastattelun helpottamiseksi luonnosteltiin apukysymyksiä. Tarkoitus ei ollut kuitenkaan käydä sanatarkasti läpi eriteltyjä kysymyksiä, vaan keskustella haastateltavan kanssa teemoista. Tutkijoiden aktiivisuus, esimerkiksi apukysymyksiä käytössä, voi kuitenkin hieman vaihdella haastateltavien mukaan, sillä haastateltavien halu ja tapa kertoa ovat erilaisia. Jotta haastattelulla saataisiin vastaukset tutkimusongelmiin mahdollisimman tarkasti, edellyttää se sitä, että tutkijat perehtyvät aiheeseen hyvin ennen haastattelua tutustumalla aiempaan tutkimukseen ja kirjallisuuteen aiheesta ja ovat selvittäneet tutkimuskohteena olevasta asiasta oleelliset tekijät. (Juuti & Puusa 2020.)

Haastattelun etuna voidaan pitää sen joustavuutta. Haastattelijalla on mahdollisuus esimerkiksi toistaa kysymyksiä, selventää ilmauksia ja oikaista väärinkäsityksiä. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Haastattelussa halutaan saada mahdollisimman paljon tietoa halutusta aiheesta, ja siksi on hyvä, että osallistujat saavat teemat tietoonsa etukäteen. On myös eettisesti perusteltua, että osallistujat tietävät mihin osallistuvat. (Tuomi & Sarajärvi 2018.)

Yksilöhaastattelun hyvä puoli on se, että siinä saadaan kerättyä yksilöllistä tietoa haastateltavan kokemuksista. Toisinaan myös ryhmähaastattelu voi olla hyvä vaihtoehto tutkimuksen kannalta, jos halutaan keskittyä ryhmän vuorovaikutukseen, eikä niinkään yksittäisiin vastauksiin. Jos haastattelussa on suorina kysymyksiä, saattaa käydä niin, että kysymyksiä on aivan liikaa, jolloin riskinä on se, että haastattelu keskittyy tutkijan maailmaan liikaa. Liika kysymysten määrä voi myös vaarantaa tutkimuksen anonymiteetin. Usein myös teemahaastattelussa saatuja tietoja analysoidessa huomataan, että haastattelussa käsitellyt teemat eivät olleet niin relevantteja, kuin analysointivaiheessa esille tulleet teemat. (Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja 2021.)

Haastattelussa kiinnitettiin huomiota muun muassa siihen, missä paikkakunnilla harjoitteluita on suoritettu, ja millaisissa yksiköissä. Vertailimme myös, onko eri ensihoidon harjoitteluilla eroja keskenään. Tutkimuksessa selvitettiin, millainen vaikutus ohjauksella on ollut harjoittelussa oppimiseen. Ohjausta käsiteltiin sekä koulun että harjoittelupaikan ohjaajan kannalta.

5.2 Aineistonkeruu

Aineisto kerättiin haastattelun avulla. Haastattelu oli muodoltaan teemahaastattelu ja se toteutettiin yksilöhaastatteluna. Tutkimus tehtiin yksilöhaastatteluna, jotta yhden henkilön kokemuksiin pystyttiin perehtymään paremmin ja jos harjoitteluista oli huonoja kokemuksia, niitä saattoi olla helpompi käydä läpi yksilöhaastattelussa.

Tutkimuksessa haastateltiin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun viimeisen vuoden ensihoitajaopiskelijoita, jotka ovat suorittaneet kaikki kolme työ-

harjoittelua. Haastateltavien määrää ei oltu rajattu. Koska tutkimuksessa käsitellään opiskelijoiden kokemuksia ensihoidon harjoitteluista, haluttiin, että haastateltavilla olisi mahdollisimman paljon kokemusta ensihoidon harjoitteluista. Tämän takia haastateltavat olivat viimeisen vuoden ensihoitajaopiskelijoita, koska he ovat suorittaneet kaikki ensihoidon harjoittelut haastatteluun mennessä.

Opintotoimisto välitti ensihoitajaryhmille tiedotteen tutkimuksesta ja mahdollisuuden osallistua tutkimukseen. Sähköpostiviestiin liitettiin saatekirje, suostumuslomake ja tietosuojalomake. Vapaaehtoisia löytyi kolme. Haastattelut tehtiin syksyllä 2022. Vastajat haastateltiin Teamsin välityksellä, ja tutkijat tekivät muistiinpanoja haastattelun yhteydessä. Teams-videopuhelut tallennettiin tutkijoiden tietokoneille ja tallenteet poistettiin litteroinnin jälkeen. Haastatteluiden litteroitu materiaali säilytettiin Microsoft Word -tiedostossa tutkijoiden henkilökohtaisilla tietokoneilla, jotka on suojattu salasanalla.

5.3 Aineiston analyysi

Aineisto analysoitiin sisällönanalyysilla. Sisällönanalyysi on perusanalyysimenetelmä laadullisessa tutkimuksessa. Analyysin tarkoituksena on luoda selkeää ja yhtenäistä tietoa aiheesta. Analyysin avulla luodaan selkeitä ja luotettavia johtopäätöksiä (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Käytössä oli aineistolähtöinen sisällönanalyysi. Se voidaan jaotella kolmeen työvaiheeseen. Ensimmäinen on aineiston redusointi eli pelkistäminen, toinen on aineiston klusterointi eli ryhmittely ja kolmas abstrahointi eli teoreettisten käsitteiden luominen. (Tuomi & Sarajärvi 2018.)

Tarkemmin käytössä ollut analyysimenetelmä oli teemoittelu (ks. liitteet 3–5). Teemoittelu on yksi laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmistä (Tuomi & Sarajärvi 2018). Ensin haastattelut litteroitiin, eli ne kuunneltiin ja kirjoitettiin sana sanalta auki Word-tiedostoon. Tämän jälkeen aukikirjoitetuista haastatteluista etsittiin alkuperäisilmaisuja, jotka liittyivät tutkittuun aiheeseen. Alkuperäisilmaisut pelkistettiin eli redusointiin yksinkertaisempaan muotoon. Tämän jälkeen ilmaisut jaoteltiin ala- ja yläluokkiin eli ne ryhmiteltiin. Ilmaisut jaoteltiin

tutkimuskysymysten mukaan kahteen eri luokkaan: harjoittelua vaikeuttaviin ja harjoittelua edistäviin tekijöihin.

Aineiston analyysillä on tarkoitus lisätä tutkimuksen informaatioarvoa. Se selkeyttää ja luo informaatiotulvasta loogisen kokonaisuuden. Laadullinen analyysi perustuu loogiseen päättelyyn ja tulkintaan. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Koska analyysimuoto perustuu tähän, on mahdollista, että tutkijan omat ennakkokäsitykset ja maailmankuva vaikuttavat tulosten analysointiin. Täten tutkijan omat käsitykset voivat vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen. Pyrimme kuitenkin analysoimaan tulokset mahdollisimman objektiivisesti.

6 TULOKSET

Opinnäytetyömme tutkimusosioon osallistui kolme ensihoitajaopiskelijaa. Kaikki heistä ovat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoitajaopiskelijoita, jotka ovat käyneet kaikki ensihoidon harjoittelut.

6.1 Oppimista edistäneet tekijät harjoittelussa

Tavoitteet

Tutkimuksessa selvisi, että harjoitteluissa oppimista ohjasi harjoittelun alussa asetetut tavoitteet. Ensihoidon harjoitteluissa tavoitteita olivat olleet muun muassa tilannejohtaminen, oppia ensihoidon toimenpiteet ja tutustua laajennettuun lääkevalikoimaan, sekä hahmottaa vaativan hoitotason ensihoidon toimintaa. Tavoitteena oli myös nähdä, millaista ensihoidon toiminta on ja millaista välineistöä ensihoidossa käytetään. Myös virven käyttöä haluttiin harjoitella ensihoidon harjoitteluissa ja sitä, miten toimintaan, jos tulee poliisijohtoinen tehtävä. Lääkkeiden vaikutuksien pohtiminen tuli myöhemmissä ensihoidon harjoitteluissa esiin tarkemmin.

Ensihoitajaopiskelijoilla tavoitteet oli asetettu heti korkealle ja yleisesti tavoitteena oli oppia kaikki mahdollinen, mitä harjoitteluista saa irti. Ensimmäisissä harjoitteluissa tärkeää oli oppia ensihoidon rakenne eli se, miten tehtävät vastaanotetaan ja miten ne hoidetaan. Tavoitteena oli myös oppia hoitoon oh-

jausta sekä sitä, milloin potilas kuljetetaan, mihin ja miksi. Ensihoitajaopiskelijoilla oli yleisesti paljon motivaatiota suorittaa harjoitteluita ja tavoitteena oli, että harjoittelut suoritetaan niin hyvin, että harjoittelupaikasta olisi mahdollista saada työpaikka. Hoitotason harjoitteluissa tavoitteena oli oppia yleisesti niitä asioita, jotka kuuluvat hoitotason ensihoitoon. Viimeisessä ensihoidon harjoittelussa tavoitteena oli pystyä toimimaan ja tekemään päätöksiä itsenäisesti, ettei tarvitsisi turvautua ohjaajan apuun.

Ilmapiiri harjoitteluissa

Ensihoitajaopiskelijoilla oli erittäin hyviä kokemuksia harjoittelupaikoista ja siitä, kuinka opiskelijoihin suhtauduttiin ensihoidon harjoittelupaikoissa. Harjoittelupaikoissa oli oltu kiinnostuneita opiskelijoista ja henkilökohtaisesti siitä, että millainen opiskelija heille oli tullut harjoitteluun. Ensihoidon harjoittelupaikoissa ymmärrettiin, että opiskelija saattaa olla tuleva kollega ja opiskelijoita oli kohdeltu hyvin. Opiskelijat olivat tyytyväisiä siihen, kuinka heidät otettiin vastaan harjoittelupaikoissa.

Xamkin opetussuunnitelma

Opiskelijat olivat olleet erittäin tyytyväisiä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opetukseen ja opetussuunnitelmaan. Koulu oli antanut valtavasti valmiuksia opiskelijoille harjoitteluihin ja sitä kautta myös pohjaa harjoitteluissa oppimiseen.

Erityisesti Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoidon opettajiin oltiin tyytyväisiä. Kotkassa ensihoitoa on opetettu jo pitkään ja siellä opettajat ovat varsin kokeneita. Opiskelijat arvostivat myös sitä, että opettajat käyvät ensihoidon kentällä ylläpitämässä taitojaan.

Ensihoidon monimuotokoulutuksessa lähipäiviä on kuukaudessa noin 2–3, jotka sisältävät pääosin pelkkiä simulaatioita. Lähipäivien määrään oltiin tyytyväisiä. Simulaatiot koettiin oppimisen kannalta hyvinä, ja ne oli laadukkaasti toteutettu. Myös simulaatioiden purkukeskusteluista oppi hyvin. Lähipäivissä

oli myös kerrattu anatomiaa ja fysiologiaa ensihoidon kannalta, jonka opiskelijat olivat kokeneet hyödylliseksi. Xamkin opetussuunnitelma tuki hyvin oppimista, koska tutkinto-opinnoissa käydään ensin sairaanhoidon kurssit ja sen jälkeen siirrytään ensihoidon kursseihin. Sairaanhoidon opinnoissa käydään paljon teoriaa, jonka päälle on helppo rakentaa käytäntöä. Opiskelijat olivat olleet myös tyytyväisiä siihen, että koulutus oli toteutettu niin, että työskentely koulun ohella onnistuu.

Ohjaus

Ohjauksella oli suuri merkitys harjoittelun onnistumisen ja harjoittelussa oppimisen kannalta. Ensihoitajaopiskelijoilla oli erittäin hyviä kokemuksia ensihoidon harjoitteluissa saamastaan ohjauksesta, ja opiskelijat olivat saaneet laadukasta ohjausta. Tärkeää ohjauksen onnistumisen kannalta oli se, että suhde ohjaajan kanssa toimi. Ohjaajan tehtävä harjoitteluissa on kartoittaa ensin opiskelijan osaamistasoa ja tavoitteita ja sen jälkeen viedä opiskelijan osamista eteenpäin harjoittelun edetessä. Harjoitteluissa opiskelijat olivat päässeet toimimaan itsenäisesti, mutta kuitenkin niin, että ohjaaja oli tarvittaessa apuna. Tätä kautta opiskelijat saivat varmuutta omaan tekemiseensä ja hyviä oppimiskokemuksia. Yleisesti oli koettu, että laadukas ohjaus oli tärkeää oppimisen kannalta.

Ohjaajien määrään oltiin myös tyytyväisiä. Opiskelijoilla oli ollut keskimäärin kaksi ohjaajaa, ja sen oli koettu olevan riittävä määrä. Opiskelijoilla ei ollut aina oma ohjaaja jokaisessa työvuorossa, mutta siinä tapauksessa muutkin työntekijät harjoittelupaikoissa olivat osallistuneet opiskelijan ohjaukseen. Ohjauksen todettiin olevan merkittävä tekijä harjoittelussa oppimisessa. Ohjaajat olivat ensihoitotehtävien jälkeen kysyneet opiskelijoilta, oliko heillä kysymyksiä tai jotain, mikä jäi mietityttämään tehtävässä. Niistä opiskelijat olivat oppineet hyvin. Ohjaajat olivat myös itse kannustaneet siihen, että opiskelijat kyselevät asioita, jotka mietityttävät.

Tutkimukseen osallistuneet opiskelijat olivat olleet äärimmäisen tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen. Opiskelijat oli otettu hyvin vastaan ensihoidon harjoittelupaikoissa, ja ohjaajat olivat olleet kannustavia ja muistuttaneet opiskelijoita

siitä, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Opiskelijoiden oma aktiivisuus vaikutti ohjauksen laatuun, ja opiskelijat pystyivät itse vaikuttamaan siihen, mitä asioita harjoitteluissa käytiin läpi. Hoitotason harjoitteluissa opiskelijoiden tavoitteet olivat korkeammalla kuin ensimmäisessä harjoittelussa, ja opiskelijat osasivat itse aktiivisesti pyytää ohjausta ja sitä, että ohjaaja kävisi opiskelijan kanssa läpi asioita, jotka ovat epäselviä. Opiskelijoiden aktiivinen ote harjoitteluihin oli vaikuttanut myös siihen, että ohjaajakin suhtautuu ohjaamiseen eri lailla, kun hän huomaa, että opiskelija on aktiivinen ja häntä kiinnostaa ensihoito.

Myös palautteen saaminen oli oppimista edistävä tekijä harjoitteluissa. Opiskelijat pyysivät itse aktiivisesti palautetta toiminnastaan, ja he pyrkivät selvittämään, mitä he voisivat oppia lisää tai mitä he voisivat tehdä vielä paremmin. Palautteen saamisen oli todettu kehittävän opiskelijaa, koska ohjaajat olivat neuvoneet, että miten eri tehtävillä kannattaa toimia ja opiskelijat olivat oppineet siitä jotain seuraavia tehtäviä varten. Palautetta saamalla opiskelija sai myös tietää sen, mitä hänen kannattaa kehittää toiminnassaan ja mihin hänen kannattaa panostaa jatkossa.

Tutkimuksessa selvitettiin myös sitä, kuinka koulu osallistui opiskelijoiden harjoitteluihin. Koulu ei pääsääntöisesti osallistunut opiskelijoiden harjoitteluihin tai arviointikeskusteluihin, mutta jos opiskelijoilla olisi tullut harjoitteluissa ongelmia, niin opettajat auttaisivat. Opiskelijat olivat hyvin tyytyväisiä siihen. Opiskelijat kokivat, että siihen ei olisi ollut tarvetta, että opettajat osallistuisivat arviointikeskusteluihin.

Toiminta harjoitteluissa

Tutkimuksessa ilmeni, että joissakin harjoittelupaikoissa oli käytössä tekninen purku, jossa käydään oppimismielessä läpi ensihoitotehtäviä ja sitä, mitä niissä tapahtui ja mitä tehtiin. Teknisiin purkuihin osallistuvat kaikki tehtävään liittyvät henkilöt. Opiskelijat kokivat nämä tilanteet tärkeiksi, koska niissä sai varmuutta omaan päätöksen tekoon, tilannekuvaan ja hoidollisiin valintoihin. Myös vapaammat keskustelut olivat olleet hyödyllisiä opiskelijoille, ja joskus he olivat simuloineet ensihoitotehtäviä, ja olivat oppineet sitä kautta.

Ensihoitajaopiskelijat olivat suorittaneet harjoitteluita ympäri Suomea ja se oli ollut oppimisen kannalta erittäin hyödyllistä. Opiskelijat olivat päässeet harjoitteluissaan tutustumaan muun muassa FinnHEMSin, kenttäjohtajan ja rajavartiolaitoksen toimintaan. Opiskelijat olivat kokeneet, että ohjaajien kertomat kokemukset joistakin erityisemmistä ensihoitotehtävistä olivat opettaneet myös opiskelijoille paljon. Opiskelijat olivat kokeneet hyödylliseksi sen, että olivat nähneet toimintaa eri puolilla Suomea, koska jossain oli kiireisempää ja jossain muualla taas hiljaisempää, mutta esimerkiksi Lapin alueella ensihoitotehtävälle lähdetessä saatettiin olla monta tuntia poissa. Ensihoitotehtävien vähyys tietyillä alueilla ei ollut haitannut opiskelijoita, päinvastoin. Opiskelijat olivat nähneet, millaista toiminta on eri puolilla Suomea, ja opiskelijat olivat voineet itse miettiä, millaista ensihoitotyötä haluavat tehdä ja millaisella alueella.

Aiempi koulutus oli antanut valmiuksia ensihoidon harjoitteluihin ja yleisesti opintoihin. Lähihoitajakoulutus oli opettanut ihmisten kohtaamista ja ylipäättään hoitotyötä. Opiskelijat olivat kokeneet, että lähihoitajakoulutus oli antanut hyvän pohjan, mihin rakentaa osaamista. Opiskelijat kuitenkin kokivat, että ammattikorkeakoulussa asiat opiskellaan paljon syvällisemmin, kuin ammattikoulussa.

Harjoittelupaikkojen saaminen

Tutkimuksessa selvitettiin myös, millaista harjoittelupaikkojen saaminen oli. Harjoittelupaikkojen saaminen oli osittain käynyt helposti. Usein opiskelijat pyrkivät tekemään harjoitteluita eri puolilla Suomea tai vähintään eri kaupungeissa. Sen oli todettu olevan opettavaista, koska näin opiskelijat näkevät, millaista ensihoitotoiminta on eri alueilla. Harjoittelupaikkoja sai helposti, jos opiskelija oli ollut avoin lähtemään muuallekin harjoitteluun, kuin omille lähialueille. Jotkut opiskelijat olivat olleet tyytyväisiä, että ovat päässeet harjoitteluihin ympäri Suomea. Monet harjoittelupaikat ovat Jobiilissa, mikä on ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveystieteiden harjoittelupaikkojen varausjärjestelmä. Osaan harjoittelupaikoista voi kuitenkin ottaa yhteyttä sähköpostilla ja tiedustella paikkaa. Tämä saattaa helpottaa harjoittelupaikkojen saamista.

Työvuorojärjestelmä harjoitteluissa

Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, millaisia työvuoroja ensihoitajaopiskelijat olivat tehneet ensihoidon harjoitteluissa ja miten erilaiset työvuorot vaikuttivat oppimiseen. Joillekin opiskelijoista kaikki työvuorot sopivat hyvin. Yleensä 12 tunnin työvuoroissa ensihoidotehtäviä riitti ja aika meni nopeasti, mutta opiskelijat eivät kuitenkaan kokeneet sitä liian kuormittavaksi. 24 tunnin vuoroissa oli hiljaisempaa, mutta siinä opiskelijat ehtivät tehdä muutakin, esimerkiksi opiskella ja käydä kuntosalilla. Osa opiskelijoista taas koki, että työvuorojen vaikutus oppimiseen riippui siitä alueesta, missä oli töissä. Joillakin alueilla ensihoidotehtäviä riitti yölläkin ja silloin oppimistakin tapahtui. Opiskelijat kokivat myös, että joillakin alueilla ei ollut hyödyllistä tehdä yövuoroja, koska yöt olivat hiljaisempia ja oppimista ei juurikaan tapahdu, jos opiskelija on asemalla nukkumassa.

Stressin hallinta

Tutkimuksessa selvitettiin myös sitä, miten stressin hallinta oli vaikuttanut oppimiseen harjoitteluissa. Osa opiskelijoista oli kokenut harjoittelut stressaavana, mutta henkisesti kuormittavat tilanteet olivat olleet myös opettavaisia.

Kun henkisesti kuormittavia tilanteita oli tullut, opiskelijat olivat ohjaajien ja työyhteisön kanssa keskustelleet niistä ja koettiin kasvattavana työelämää nähdessä. Tällaisten tilanteiden näkeminen harjoitteluissa oli ollut myös avartavaa, ja sitä kautta opiskelijat olivat saaneet työelämään valmiuksia. Harjoitteluissa oli korostunut myös se, että ensihoitajat eivät hoida pelkästään potilaan fyysisistä tilaa, vaan myös henkisen tilan hoitaminen on vähintään yhtä tärkeää. Ajoittain opiskelijat olivat saattaneet myös kokea tietojen ja taitojen puutetta ensihoidotehtävillä, mutta opiskelijat olivat saaneet sitä kautta myös onnistumisen kokemuksia, kun lopulta tilanteet selviävät.

Opiskelijat olivat päässeet harjoitteluissa osallistumaan myös defusingiin, eli purkukeskusteluihin. Opiskelijat kokivat, että defusingissa oppiminen riippuu ensihoidotehtävästä, jota käydään läpi. Joskus ensihoidon kenttäjohtaja saattoi kertoa, miten asiat olisi voitu tehdä toisella tavalla, mutta eniten defusingissa

oppi armollisuutta sekä itseään, että muita kohtaan. Niissä ei juurikaan oppinut teoretietoa, mutta se opetti työssä pärjäämistä, mikä oli myös erittäin tärkeää ammatillisen kasvun kannalta. Hankalat tilanteet opettivat opiskelijoita hallitsemaan myös epätietoisuutta silloin, kun ei ollut varmuutta siitä, mitä tilanteessa tapahtui ja mitä pitäisi tehdä.

Työnjako ensihoitoyksiköissä

Tutkimuksessa ilmeni myös, miten työnjako ensihoitoyksiköissä oli vaikuttanut oppimiseen. Ensihoitajaopiskelijat olivat toimineet harjoitteluissa sekä kuljettajan että hoitajan rooleissa. Opiskelijat olivat kokeneet tärkeäksi sen, että ohjaajaan voi tukeutua päätöksissä ja häneltä voi kysyä mielipiteitä.

Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään myös sitä, oppivatko opiskelijat paremmin niin, että tekevät itse vai seuraavat vierestä. Tutkimuksessa selvisi, että se vaihteli sen mukaan, millainen ensihoitotehtävä oli. Esimerkiksi aivohalvaustehtävissä oli hyödyllistä, että opiskelija pääsi toimimaan ja harjoittelemaan tiedonhankintaa, koska siinä on paljon huomioon otettavia asioita. Siinä oppii myös kokonaiskuvan hahmottamista ja hoitajan roolissa toimimista. Opiskelijan oli oppimisen kannalta hyödyllistä seurata sivusta, jos tehtäväksi tuli monen yksikön tehtävä, jolloin opiskelija pääsi seuraamaan sen henkilön toimintaa, joka johti ensihoidon puolelta tehtävää. Sen oli todettu olevan opettavaista ja oli koettu, että jos opiskelija olisi mennyt tekemään jotain pienempää tehtävää ja keskittynyt vain siihen, niin opiskelija ei olisi samalla lailla pystynyt hahmottamaan kokonaiskuvaa, eikä näin ollen olisi saanut tehtävästä niin paljoa irti.

6.2 Oppimista vaikeuttaneet tekijät harjoittelussa

Opiskelijoilla oli todella hyviä kokemuksia ensihoidon harjoitteluista ja harjoittelut olivat onnistuneet hyvin. Tutkimuksessa tuli ilmi hyvin vähän harjoitteluissa oppimista vaikeuttavia tekijöitä.

Stressin hallinta ja tunteiden käsittely

Stressin hallintaan liittyvät tekijät sekä edistivät että vaikeuttivat oppimista. Stressin hallintaan liittyivät muun muassa harjoitteluiden aikataulut, omat paineet ja osaamistavoitteet sekä omaisten huomioiminen.

Osa opiskelijoista koki isoimmaksi haasteeksi sen, miten saa sovitettua omat aikataulut harjoittelu-aikatauluun ja ohjaajien työvuoroihin. Harjoitteluissa oli tapana, että opiskelija oli mahdollisimman usein samoissa vuoroissa ohjaajien kanssa. Opiskelijat kokivat, että harjoitteluiden suorittaminen vaati myös taloudellisesti panostamista, koska myös työn ja opiskelun ohella piti olla muutakin elämää.

Opiskelijat kohtasivat harjoitteluissaan henkisesti kuormittavia tehtäviä, joissa omaisen huomioiminen osoittautui haastavaksi. Harjoitteluissa opiskelijat olivat olleet muun muassa elvytystehtävillä, joissa omaisen huomioiminen oli iso osa tehtävän hoitamista. Opiskelijat kokivat myös, että harjoitteluissa oppimiseen vaikutti se, että kaikista vakavimpia keikkoja ei saa harjoitteluihin.

Opiskelijoilla oli myös kovat paineet ja osaamistavoitteet olivat korkealla. Harjoitteluun mentäessä tiedettiin jo, että halutaan ensihoitoon töihin, mikä lisäsi entisestään paineita ja stressiä. Myös opiskelijoiden osaaminen harjoitteluissa aiheutti stressiä, koska ei oltu varmoja, mitä pitäisi osata siinä vaiheessa opintoja ja mitä ei. Harjoitteluissa koettiin, että tietoa ei pystytty vastaanottamaan samalla tavalla, koska ajateltiin, että tämä täytyisi jo osata. Ohjaajan kanssa keskusteleminen omista ajatuksista helpotti tilannetta.

Ensihoidon dynamiikka

Yksi oppimista vaikeuttava tekijä harjoitteluissa liittyi ensihoidon dynamiikkaan. Ensihoidon harjoitteluissa opiskelija oli lähes aina kolmantena hoitajana ensihoidon yksikössä. Koettiin, että ensihoitotehtävän dynamiikka rikkoontui, kun tehtävällä oli kolme henkilöä ja jotkut asiat olisivat saattaneet mennä paljon sujuvammin, kun olisi ollut vain kaksi hoitajaa. Teknisiä haasteita riitti, kun

opiskelija toimi kolmantena ja ajoittain opiskelijalle oli epäselvää, milloin oli tar-
koitus tehdä mitään.

Harjoittelupaikkojen saaminen

Harjoittelupaikkojen saaminen osoittautui osittain myös hankalaksi. Opiskelijat olivat saaneet harjoittelupaikkansa itse tiedustelemalla paikkaa tai varaamalla paikan harjoittelupaikkojen varausjärjestelmästä Jobiilista. Jos harjoittelupaikan halusi varata tietyltä alueelta, esimerkiksi Etelä-Suomesta, oli opiskelijan pystyttävä muokkaamaan omaa opiskeluaan, aikatauluaan ja soveltamaan, jos teki töitä samaan aikaan, kun oli harjoittelussa. Siinä saattoi olla haasteita.

Jobiiliin yhdistettiin myös sana ”pikajuoksu”, joka kuvaa sitä, millaista harjoittelupaikan varaaminen sitä kautta oli. Jobiilista harjoittelupaikan varaaminen oli koettu äärimmäisen hankalaksi, koska paikat menivät nopeasti ja pettymys oli suuri, kun haluamaansa paikkaa ei ehtinyt saamaan, vaikka olisi ollut valmiina varaamaan heti, kun harjoittelupaikkojen varaaminen alkoi.

Ohjaus

Opiskelijat kokivat saaneensa todella laadukasta ohjausta harjoittelujaksojen aikana. Oppimista vaikeuttavat tekijät liittyivät lähinnä siihen, että harjoittelupaikoissa oli osittain resurssien puutetta, mikä aiheutti haasteita ohjauksessa. Myös tilanteessa, jossa ohjaaja oli vaihtunut kesken harjoittelun, koettiin, että ohjaus ei tämän seurauksesta ollut kovin johdonmukaista.

7 POHDINTA

Pohdinta-osiossa tarkastelemme opinnäytetyömme tutkimusosiossa saatuja tuloksia ja vertailemme niitä niiden tutkimusten tuloksiin, joista loimme teoriapohjan työllemme. Tulosten tarkastelun jälkeen käsittelemme tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä ja sitä, mistä tekijöistä luotettavuus ja eettisyys koostuu. Pohdimme myös, miten luotettavuus ja eettisyys on toteutunut omassa tutkimuksessamme. Lopuksi käymme vielä läpi johtopäätöksiä ja jatkotutkimus-ehdotuksia.

7.1 Tulosten tarkastelu

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli selvittää, millaisia kokemuksia Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoitajaopiskelijoilla oli ensihoidon harjoittelusta. Tutkimuskysymyksemme olivat:

1. Mitkä tekijät harjoittelussa ovat edistäneet oppimista?
2. Mitkä tekijät harjoittelussa ovat vaikeuttaneet oppimista?

Saimme tutkimuksessa vastauksia kysymyksiimme, mutta haastateltavia oli melko vähän, joka vaikutti huomattavasti tutkimuksen luotettavuuteen. Tutkimuksemme haastatteluosiossa käsiteltävät teemat oli poimittu niistä tutkimuksista, joista olimme koostaneet teoriapohjan tutkimuksellemme.

Ensihoitajaopiskelijoiden harjoitteluissa tekijät, jotka vaikuttivat oppimiseen edistävästi, olivat tavoitteet, ilmapiiri harjoittelussa, Xamkin opetussuunnitelma, ohjaus, toiminta ja käytännöt harjoitteluissa, harjoittelupaikkojen saaminen, stressin hallinta, työvuorojärjestelmä ja työnjako ensihoitoyksiköissä. Harjoitteluissa tekijät, jotka vaikuttivat oppimiseen vaikeuttavasti, olivat stressin hallinta, harjoittelupaikkojen saaminen, ensihoidon dynamiikka ja ohjaus. Osa tekijöistä oli jollain tavalla sekä oppimista edistäviä, että vaikeuttavia.

Reljic ym. (2019) tutkimuksessa tutkittiin opiskelijoiden tunteiden hallintaa harjoitteluissa ja siinä selvisi, että opiskelijat kokivat ahdistusta, kun he olivat epämukavissa tilanteissa, joissa eivät tieneet mitä tehdä. Opiskelijat kokivat myös hankalaksi sen, että kaikki oli uutta eivätkä he olleet vielä tulleet tutuksi kaikkien harjoittelupaikan käytänteiden kanssa. Osittain tässä tutkimuksemme selvisi samoja asioita, mutta opiskelijat näkivät epämukavat tilanteetkin positiivisena, koska niistä pystyi aina oppimaan jotain seuraavia ensihoitotehtäviä varten. Opiskelijat kokivat, että hankalissa tilanteissa oppi myös sietämään epätietoisuutta, mikä välillä saattaa olla ensihoitotehtävillä.

Warren-Jamesin ym. (2021) tutkimuksessa tutkittiin, mitkä tekijät aiheuttivat stressiä australialaisille ensihoitajaopiskelijoille ambulanssiharjoittelussa. Ensimmäisessä stressaavana pidettiin yllättävän kuoleman kohtaamista. Tutkimuksemme opiskelijoiden kokemat henkisesti kuormittavat tilanteet liittyivät kuoleman kohtaamiseen, elvytykseen ja siihen, kuinka omaiset kohdataan tällaisilla ensihoidotehtävillä. Myös lapsiin liittyvät ensihoidotehtävät koettiin henkisesti kuormittavina.

Bhurtunin (2020) väitöskirjan tutkimuksessa selvisi, että hoitohenkilökunta ja opettajat aiheuttivat opiskelijoissa merkittävästi stressiä. Ensimmäisen vuoden sairaanhoitajaopiskelijat kokivat stressiä vain harvoin, kun taas toisen vuoden opiskelijat kokivat jonkin verran stressiä. Stressiä koettiin muun muassa taitojen ja tiedon puutteen, ympäristön, tehtävien ja työkuorman vuoksi. Tutkimuksemme opiskelijat olivat kokeneet jonkin verran stressiä harjoitteluissa, mutta stressi johtui lähinnä opiskelijoiden omista paineista, osaamistavoitteista ja siitä, miten omat aikataulut saa sovitettua yhteen harjoitteluajankäytön kanssa. Opiskelijat eivät kokeneet ensihoidon harjoitteluita erityisen kuormittavina, vaikka ensihoidotehtäviä riitti paljon ja työvuorot olivat pitkiä.

Kauppisen pro gradu -tutkielmassa (2021) ”Ensihoidon harjoittelu opiskelijoiden arvioimana Pirkanmaan pelastuslaitoksella” tutkittiin ohjauksen onnistumista. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista opiskelijoista arvioivat saavuttaneensa oppimistavoitteensa melko hyvin tai erittäin hyvin. Pedagoginen ilmapiiri koettiin myös hyväksi, ja yli puolet koki ohjaussuhteensa kiitettäväksi. Erilaisten ohjaajien kanssa toimiminen koettiin haastavaksi. Tutkimuksemme selvisi, että opiskelijat olivat hyvin motivoituneita ja tavoitteet olivat korkealla. Opiskelijat olivat saavuttaneet asettamansa tavoitteet harjoitteluissa. Opiskelijat olivat myös tyytyväisiä harjoittelupaikkojen ilmapiiriin ja siihen, kuinka opiskelijoihin suhtauduttiin. Myös ohjaukseen oltiin erittäin tyytyväisiä. Eräs opiskelija koki, että ohjaajan vaihtumisen takia ohjaus oli ajoittain epä johdonmukaista.

Vähä-Jaakkolan pro gradu -tutkielmassa (2012) ”Kliinisen oppimisympäristön laatu ja ohjaussuhteen toimivuus terveysalan opiskelijoiden arvioimana Pir-

kanmaan sairaanhoitopiirissä” tutki samaa aihetta Kauppisen kanssa. Tutkimuksessa selvisi, että suurin osa tutkimukseen osallistuneista opiskelijoista arvioi ohjauksen tukeneen ammatillista kehitystä erittäin hyvin tai melko hyvin. Suurin osa koki myös, että edeltävä opetus tuki työharjoittelua. Tutkimuksesamme selvisi, että tutkimukseen osallistuneet opiskelijat olivat erittäin tyytyväisiä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan ja opetusmenetelmiin, eli pääasiassa simulaatioihin ja luentoisiin. Simulaatiot olivat laadukkaita ja ne oli toteutettu hyvin. Opiskelijat olivat saaneet simulaatioharjoituksista valmiuksia ensihoidon harjoitteluihin.

Jokelainen (2013) tutki väitöskirjassaan sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjausta Suomessa ja Englannissa. Tutkimuksen mukaan hyvä ohjaajaohjaus kohdistui opiskelijan kehittymiseen, oppimisen tukemiseen sekä ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamiseen. Toimivan ohjauksesta teki muun muassa optimaaliset resurssit, arvostus hoitotyön johdolta, tasokkaat harjoittelupaikat, ohjaajien koulutus ja pedagoginen pätevyys. Tärkeänä koettiin myös tavoitteellinen yhdessä työskentely, motivoituneet opiskelijat ja oppimisen reflektointi ja arviointi. Tutkimuksesamme selvisi, että ohjaajat olivat vaikuttaneet opiskelijoiden ammatilliseen kasvuun ja laadukas ohjaus oli tukenut oppimista. Opiskelijat olivat käyneet ohjaajien kanssa läpi ensihoitotehtäviä ja keskustelleet niistä. Opiskelijat olivat myös saaneet ohjaajilta palautetta toiminnastaan, joka oli myös vaikuttanut opiskelijoiden oppimiseen. Opiskelijat kokivat, että ohjaus oli toiminut hyvin, mutta työnantajan antamat resurssit olivat hankaloittaneet välillä ohjausta. Opiskelijoiden toiminta harjoitteluissa oli tavoitteellista ja opiskelijat olivat laatineet omat henkilökohtaiset oppimistavoitteensa harjoittelujakson ajalle.

Immosen ym. systemaattisessa katsauksessa (2019) selvitettiin hoitajaopiskelijoiden pätevyyttä harjoitteluissa. Katsauksen mukaan oppimisympäristöllä on suuri vaikutus pätevyyden rakentumiseen. Ympäristön tulisi olla kannustava, ymmärtävä, palautteellinen ja opiskelijoiden tulisi päästä vuorovaikutukseen potilaiden kanssa. Ohjaajilla ei myöskään ollut tarpeeksi aikaa ohjaamiseen, ja heillä oli vaikeuksia palautteen antamisessa. Tutkimuksesamme haastateltavat opiskelijat olivat kokeneet, että ohjaajat ovat kannustavia ja muistuttavat,

ettei kaikkea tarvitse osata ja työelämä opettaa. Opiskelijat olivat myös päässeet toimimaan itsenäisesti ensihoitotehtävillä sekä kuljettajan että hoitajan roolissa ja näin ollen päässeet olemaan runsaasti vuorovaikutuksessa potilaiden kanssa. Ohjaajat olivat myös antaneet opiskelijoille palautetta ja opiskelijat kokivat, että se vaikutti heidän kehitykseensä ja oppimiseen edistävästi harjoitteluissa.

7.2 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksessa on noudatettu hyvää tieteellistä käytäntöä ja yleisiä eettisiä periaatteita käytetään. Tutkimuksessa kunnioitettiin tutkittavien ihmisarvoa, yksityisyyttä, itsemääräämisoikeutta ja muita oikeuksia (Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja 2021). Tutkimukseen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista ja tutkittavat henkilöt saivat missä vain vaiheessa kieltäytyä jatkamasta tutkimusta. Anonymiteetistä huolehdittiin, eli haastateltavan henkilön tunnistettavuus poistettiin. Tutkittavia informoitiin tutkimuksen käytännön toteutuksesta. Kaikki haastattelumateriaali tallennettiin sovitulla tavalla ja tuhoetaan tutkimuksen julkaisun jälkeen. Näin huolehditaan, ettei tutkimuksesta aiheudu tutkittavana olevalle riskejä, vahinkoja tai haittoja.

Tutkijat eivät olleet millään tavalla kytköksissä tutkittaviin. Eturistiriitaa ei syntynyt. Tulokset kirjoitettiin totuudenmukaisesti ja objektiivisesti. Tutkimuksessa haastateltiin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoita, jota varten haettiin tutkimuslupa. Haastateltaville lähetettiin erikseen myös suostumuslomakkeet allekirjoitettavaksi ja tietosuojailmoitukset. Tämän lisäksi haastateltaville lähetettiin saatekirje, jossa kerrottiin tutkimuksesta ja tutkimusprosessista.

Tiedeyhteisön tunnistamia toimintatapoja, eli rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta noudatettiin (Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK) 2021). Teoriapohja on rakennettu tutkimuksista, jotka on vertaisarvioitu. Muutamassa tutkimuksessa otanta oli pieni, joka vaikuttaa tutkimusten luotettavuuteen. On myös tärkeää, että tutkimus on uskottava. Tutkimusta lukevat henkilöt saavat tutkimuksesta sellaisen kuvan, että se on toteutettu eettisesti ja luotettavasti ja että tutkimustulokset ovat näin ollen paikkaansa pitäviä. Tutkimusraportin tulee siis olla vakuuttava, ja se pitää toteuttaa niin, että lukijat vakuuttuvat siitä,

että tutkimus on pätevä. (Juuti & Puusa 2020.) Tutkimuksen uskottavuudesta huolehditaan niin, että tutkimussuunnitelmasta tehdään looginen ja saadut tulokset perustellaan. Tutkimuksen uskottavuutta lisää se, että tutkimuksessa on käytetty luotettavia lähteitä.

Ennen kaikkea on tärkeää, että tutkimuksessa on otettu huomioon luotettavuus. Luotettavuus tarkoittaa muun muassa sitä, että tutkimukseen on valittu tutkimuksen kannalta oikeanlaiset tutkimus- ja analysointimenetelmät, jotta tutkimusongelmat voidaan ratkaista. (Juuti & Puusa 2020.) Tähän työhön valittiin tutkimusmenetelmäksi laadullisen tutkimusmenetelmän ja aineistonkeruumenetelmäksi teemahaastattelun. Nämä menetelmät ovat sopivimmat tutkimuskysymysten ratkaisemiseksi, koska tutkimme muiden ihmisten kokemuksia.

Opinäytetyötä teki kaksi tutkijaa. Kaksi eri tekijää voivat olla joko luotettavuutta parantava tai huonontava seikka. Kahdella eri tekijällä on eri kokemukset ja eri näkökulmat, jolloin tutkimuksesta tulee luotettavampi. Tällöin vältetään paremmin se, että tutkimus olisi vain yhdestä näkökulmasta kirjoitettu. Tutkijoiden henkilökohtaiset kokemukset voivat heikentää työn luotettavuutta, jos he peilaavat omia kokemuksiaan haastateltavien kokemuksiin. Omat kokemukset voivat haitata myös tulosten analysointia. Työssä olemme kuitenkin pyrkineet mahdollisimman objektiiviseen lähestymistapaan. Molemmat osapuolet ovat osallistuneet joka työvaiheeseen.

Toisaalta kun työllä on kaksi tekijää, ei kumpikaan ole välttämättä niin syvästi perillä työn kaikista vaiheista tai aiheesta. Luotettavuus siis kärsii. Tässä työssä olemme kuitenkin onnistuneet molemmat osallistumaan joka vaiheeseen ja työskentelimme tiiviissä yhteistyössä.

Tiedonhaku tehtiin monia hakukoneita käyttäen. Lisäksi eri sanayhdistelmiä kokeiltiin. Kaikki tutkimukset ovat joko suomen tai englannin kielellä. Luotettavuutta olisivat lisänneet erimaalaiset tutkimukset. Kaikki tutkimukset ovat kymmenen vuoden ajalta, vanhemmat tutkimukset voisivat sisältää vanhentunutta tietoa.

Haastateltavia löytyi vain kolme. Tämä heikentää merkittävästi tutkimuksen luotettavuutta. Lisäksi kaikkien kolmen haastateltavan harjoittelut menivät pääpiirteittäin hyvin. Erityyppiset kokemukset olisivat nostaneet tutkimuksen luotettavuutta ja uskottavuutta. Kolmen ihmisen haastatteluista ei voida vetää suuria johtopäätöksiä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opetuksen tasosta tai harjoitteluiden onnistumisista.

Tutkimus tehtiin vuodessa. Luotettavuutta lisää se, ettei tutkimusprosessi venynyt hirveän pitkäksi. Tiiviisti työtä edistävä ote pitää prosessin hallinnassa, eivätkä tutkijat unohda työnsä yksityiskohtia. Jokaiseen työn vaiheeseen osallistui molemmat tutkijat. Tämä kasvattaa luotettavuutta sillä mikään kohta ei ole vain yhden ihmisen tulkintaa.

Opinnäytetyössä saatiin vastaukset tutkimuskysymyksiin. Jokainen haastateltava toi esiin sekä oppimista edistäviä että oppimista vaikeuttavia tekijöitä harjoitteluissa. Enimmäkseen opiskelijoiden kokemukset olivat kuitenkin positiivisia, eikä vaikeuttavia tekijöitä tullut niin paljon. Tässäkin suhteessa vain muutamien haastateltavan saaminen heikentää luotettavuutta. Jos opiskelijoita olisi osallistunut enemmän, niin luultavasti olisi tullut esiin erilaisia kokemuksia, ja siten myös vaikeuttavia tekijöitä olisi tullut enemmän.

7.3 Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tähän tutkimukseen osallistuneiden Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoitajaopiskelijoiden kokemukset ensihoidon harjoitteluista olivat hyviä. Harjoittelun onnistumiseen vaikuttivat monet eri tekijät, ja erityisesti ohjauksella on valtava merkitys oppimisen kannalta. Myös harjoitteluita edeltävä opetus vaikutti siihen, että harjoittelut ovat onnistuneet hyvin. Opiskelijoiden oma asenne vaikutti harjoitteluihin ja on tärkeää, että opiskelijat olivat motivoituneita ja aktiivisia.

Voidaan todeta myös, että harjoitteluissa oppimista vaikeuttivat opiskelijoiden omat paineet ja osaamistavoitteet, harjoitteluiden stressaavuus ja resurssien

puute. Pitkät, yön yli kestävät työvuorot saattoivat osittain vaikeuttaa oppimista, koska joillakin alueilla öisin ei riitä tehtäviä, jolloin harjoittelutunteja menee hukkaan ja oppimista ei tapahdu.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millaisia kokemuksia Xamkin ensihoitajaopiskelijoilla oli ensihoidon harjoitteluista. Tarkoitus täyttyi. Tutkimuksessa päästiin selvittämään kolmen ensihoitajaopiskelijan kokemuksia heidän harjoitteluistaan. Harmillisesti vapaaehtoisia löytyi vain kolme, eikä päästy selvittämään laajemmin opiskelijoiden kokemuksia.

Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa harjoitteluista Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle tietoa, jota oppilaitos voisi hyödyntää ohjauksen kehittämisessä. Tutkimus onnistui tuottamaan tietoa, mutta vain kapea-alaisesti. Haastateltavia oli vain kolme, mikä ei anna laaja-alaista kuvaa opiskelijoiden kokemuksista. Kaikkien kolmen harjoittelukokemukset olivat pääpiirteittään hyviä. Olettaa saattaa, ettei kuitenkaan kaikkien opiskelijoiden kokemukset ole näin hyviä. Tavoitteeseen päästiin siis osittain. Tietoa onnistuttiin tuottamaan, mutta tiedon luotettavuus kärsii paljon vähäisestä osallistumisesta. Luotettavampaa tietoa saisi laajasta tutkimuksesta.

Aiheesta olisi hyvä tehdä laaja-alaisempi tutkimus, jossa haastateltavia olisi enemmän. Tällöin ammattikorkeakoulu voisi hyötyä tutkimuksen teosta enemmän ja kehittää omaa toimintaansa paremmin. Yksittäisetkin kokemukset ovat tärkeä tutkimuskohde, mutta niistä ei saada niin paljon hyötyä isossa mittakaavassa.

Tutkimus osoitti, että tutkimukseen osallistuneet opiskelijat olivat oikein tyytyväisiä ensihoidon harjoitteluihinsa. He pitivät ohjausta varsin tärkeänä osana harjoittelun onnistumista. Lisäksi kaikki haastateltavat pitivät Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opetusta hyvänä pohjana harjoitteluille.

LÄHTEET

AMK-tutkinnot, monimuotototeutus s.a. Opetussuunnitelmat. LAB University of Applied Sciences. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opinto-opas.lab.fi/fi/68178/fi> [viitattu 22.3.2022].

AMK-tutkinnot, päivätoteutus s.a. Opetussuunnitelmat. LAB University of Applied Sciences. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opinto-opas.lab.fi/fi/68177/fi> [viitattu 22.3.2022].

Bhurtun, H. 2020. Stress and coping strategies among finnish nursing students in the clinical learning enviroment. Itä-Suomen yliopisto. Terveystieteiden tiedekunta. Väitöskirja. Publications of the University of Eastern Finland, Dissertations in Health Sciences, No 581. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/23619/urn_isbn_978-952-61-3474-1.pdf [viitattu 17.1.2022].

Ensihoitaja, päivätoteutus. 2020. Opetussuunnitelmat. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opinto-opas.xamk.fi/28/fi/54/123492/1041> [viitattu 25.3.2022].

Ensihoitaja (AMK), verkkopainoitteinen monimuotototeutus, Lappeenranta, 240 op s.a. LAB University of Applied Sciences. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.lab.fi/fi/koulutus/ensihoidaja-amk-verkkopainoitteinen-monimuotototeutus-lappeenranta-240-op> [viitattu 22.3.2022].

Ensihoitaja s.a. Jyväskylä: Keski-Suomen pelastuslaitos. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.keskisuomenpelastuslaitos.fi/pelastuslaitos/pelastuslaitoksen-ammattilaiset/ensihoidaja> [viitattu 23.3.2022].

Ensihoitajakoulutus, Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, 240 op s.a. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opinto-opas.xamk.fi/index.php/fi/28/fi/123492> [viitattu 25.3.2022].

Fernández-García, D., Moreno-Latorre, E., Giménez-Espert, M. & Prado-Gascó, V. 2021. Satisfaction with the clinical practice among nursing students using regression models and qualitative comparative analysis. *Nurse Education Today* 104861. Verkkolehti. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 17.1.2022].

Hakojärvi, H. 2011. Terveystieteiden opiskelijoiden ohjatussa harjoittelussa kokemus henkinen väkivalta ja siitä selviytyminen. Turun yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/69606/gradu2011hakojarvi.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 12.1.2022].

Heikkilä, T. 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. Edita Publishing Oy. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf> [viitattu 1.5.2022].

Hoitotason ensihoito. 2022. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.turkuamk.fi/fi/tyoelamapalvelut/koulutus-haku/hoitotason-ensihoito/> [viitattu 22.3.2022].

Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK). 2021. Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK). WWW-dokumentti. Päivitetty 7.7.2021. Saatavissa: <https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanto-htk> [viitattu 24.4.2022].

Immonen, K., Oikarainen, A., Tomietto, M., Kääriäinen, M., Tuomikoski, A., Kaučič, B., Filej, B., Riklikiene, O., Vizcaya-Moreno, F., Perez-Cañaveras, R., Raeve, P. & Mikkonen, K. 2019. Assessment of nursing students' competence in clinical practice: A systematic review of reviews. *International Journal of Nursing Studies* 103414. Verkkojlehti. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 17.1.2022].

Jokelainen, M. 2013. The Elements of Effective Student Nurse Mentorship in Placement Learning Environments. Itä-Somen yliopisto. Terveystieteiden tiedekunta. Publications of the University of Eastern Finland, Dissertations in Health Sciences, 184. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/12873/urn_isbn_978-952-61-1199-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 12.1.2022].

Juuti, P. & Puusa, A. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Helsinki: Gaudeamus. E-kirja. <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 31.8.2022].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a. Ensihoitaja (AMK). WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/koulutukset/ensihoitaja-amk/> [viitattu 25.3.2022].

Kauppinen, S. 2021. Ensihoidon harjoittelu opiskelijoiden arvioimana pirkanmaan pelastuslaitoksella. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/130541/KauppinenSanna.pdf?sequence=2&isAllowed=y> [viitattu 12.1.2022].

Kennedy, S., Kenny, A. & O'Meara, P. 2015. Student paramedic experience of transition into the workforce: A scoping review. *Nurse Education Today* 10, 1037–1043. Verkkojlehti. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 17.1.2022].

Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Taloustutkimus. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.taloustutkimus.fi/tuotteet-palvelut/kvalitatiivinen-tutkimus.html?qclid=Cj0KCQjwl7qSBhD-ARIsACvV1X1kpZhm_406XWE8vY-vRciNSTyCX06oq9EOITP-18KU8DLqzMgSBcsaArX8EALw_wcB [viitattu 7.4.2022].

Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. 2021. Tampere: Tietoarkisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/> [viitattu 7.4.2022].

Määttä, T., Harve-Rytsälä, H. 2021. Ensihoitopalvelun organisointi. Teoksessa

Kuisma, M., Holmström, P., Nurmi, J., Porthan, K. & Puolakka, T. (toim.) Ensihoito. 8., uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy, 15–34.

Opintopolku s.a. Ensihoitaja (AMK). WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulu-tus/1.2.246.562.13.00000000000000000205> [viitattu 19.3.2022].

Polkuopiskelijasta tutkinto-opiskelijaksi s.a. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/koulutus/polkuopiskelijasta-tutkinto-opiskelijaksi/> [viitattu 22.3.2022].

Reljić, N., Pajnikihar, M. & Fekonja, Z. 2019. Self-reflection during first clinical practice: The experiences of nursing students. *Nurse Education Today* 61–66. Verkkolehti. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 17.1.2022].

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. Teemahaastattelu. Kvali-MOTV. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html [viitattu 7.4.2022].

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta 24.8.2017/585.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 1.5.2022].

Verkko- ja monimuoto-opinnot kiinnostivat Xamkiin hakeneita. 2021. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Päivitetty 17.9.2021. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/tiedotteet/verkko-ja-monimuoto-opinnot-kiinnostivat-xamkiin-hakeneita/> [viitattu 28.4.2022].

Verkkokoulutukset vetovoimaisia kevään yhteishaussa. 2022. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Päivitetty 31.3.2022. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/tiedotteet/verkkokoulutukset-vetovoimaisia-kevaan-yhteishaussa/> [viitattu 28.4.2022].

Vähä-Jaakkola, J. 2012. Kliinisen oppimisympäristön laatu ja ohjaussuhteen toimivuus terveysalan opiskelijoiden arvioimana Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä. Tampereen yliopisto. Terveystieteiden yksikkö. Pro gradu -tutkielma. Saatavissa: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/84274/gradu06484.pdf?sequence=1> [viitattu 17.1.2022].

Warren-James, M., Hanson, J., Flanagan, B., Katsikitis, M. & Lord, B. 2021. Paramedic students' experiences of stress whilst undertaking ambulance placements — An integrative review. *Australasian Emergency Care* 4, 296–301. Verkkolehti. Saatavissa: kaakkuri.finna.fi [viitattu 12.1.2022].

Xamk on jälleen Suomen paras ammattikorkeakoulu. 2021. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Päivitetty 11.6.2021. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/tiedotteet/xamk-on-jalleen-suomen-paras-ammattikorkeakoulu/> [viitattu 28.4.2022].

TUTKIMUSTAULUKKO

Tutkimuksen nimi, tekijä(t), paikka, työn taso ja vuosi	Tutkimusongelmat-tavoitteet	Tutkimusmenetelmä ja kohdejoukko	Keskeiset tulokset
Ensihoidon harjoittelu opiskelijoiden arvioimana Pirkanmaan pelastuslaitoksella, Sanna Kauppinen, Tampereen yliopisto, Pro gradu -tutkielma, 2021	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää harjoituksessa olleiden opiskelijoiden näkemyksiä saamastaan ohjausesta Pirkanmaan pelastuslaitoksella, sekä niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat opiskelijoiden näkemyksiin.	Kvantitatiivinen Pirkanmaan pelastuslaitoksen ensihoidoyksikössä harjoittelussa olleet opiskelijat	Opiskelijat pitivät Pirkanmaan pelastuslaitosta oikein hyvänä harjoittelupaikkana. Hyviin kokemuksiin vaikuttivat muun muassa pedagoginen ilmapiiri ja ohjaussuhteen sisältö.
Terveysalan opiskelijoiden ohjatussa harjoittelussa kokema henkinen väkivalta ja siitä selviytyminen, Henna-Riikka Hakojärvi, Turun yliopisto, Pro gradu -tutkielma, 2011	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää millä tavalla opiskelijat kokevat henkistä väkivaltaa työharjoittelussa ja miten se ilmenee. Tutkimuksessa selvitettiin myös sitä, miten hoitohenkilökunnan opiskelijoihin kohdistama henkinen väkivalta vaikuttaa opiskelijoihin.	Kvantitatiivinen Henkistä väkivaltaa harjoitteluissa kokeneet toisen ja kolmannen vuoden terveystieteiden opiskelijat kahdesta eri ammattikorkeakoulusta	Kyselyyn vastasi 41 opiskelijaa, joista yli puolet oli kokenut henkistä väkivaltaa ainakin yhdellä harjoittelujaksolla. Jotkut opiskelijat olivat kokeneet henkistä väkivaltaa kerran päivässä, kun taas jotkut jatkuvasti päivän aikana.
The Elements of Effective Student Nurse Mentorship in Placement Learning Environments, Merja Jokelainen, Itä-Suomen yliopisto, väitöskirja, 2013	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia saamastaan ohjauksesta harjoittelupaikoissa sekä Suomessa, että Englannissa. Sen lisäksi tutkimuksen tarkoitus oli selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat laadukkaaseen ohjaukseen.	Kvalitatiivinen Suomalaiset ja englantilaiset sairaanhoitajaopiskelijat	Tutkimuksessa kävi ilmi, että tekijät, jotka vaikuttivat ohjaamiseen, olivat opiskelijoiden kehittyminen, oppimisen tukeminen ja ammatillisten valmiuksien vahvistaminen. Tutkimuksessa kävi ilmi myös se, että jotta toimiva ohjaus voi toteutua, hoitotyön resurssien pitäisi olla optimaaliset ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa tulisi olla sujuvaa ja saumatonta.
Paramedic students' experiences of stress whilst undertaking	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää,	Integratiivinen kirjallisuuskatsaus	Tutkimuksessa selvisi, että ensihoitaja-

ambulance placements, Belinda Flanagan, Julie Hanson, Mary Katsikitis, Bill Lord & Matthew Warren-James, Flinders University, Monash University & University of the Sunshine Coast, tieteellinen tutkimus, 2021	mitä ensihoitajaopiskelijoiden kokemasta stressistä harjoitteluiden aikana jo tiedetään ja kuvailla ja arvioida kriittisesti aiheesta tehtyjä tutkimuksia. Tarkoituksena oli myös tiivistää tutkimustuloksia yhteen julkaisuun.	Australialaiset ensihoitajaopiskelijat	opiskelijat kokivat vaikeaksi sen, kuinka he kohtaavat ihmisiä stressaavissa olosuhteissa ja miten he pystyvät käsittelemään omia tunteitaan niissä tilanteissa. Myös potilaiden ja omaisten kysymyksiin vastaaminen koettiin haastavaksi, koska opiskelijat olivat epävarmoja siitä, mitä tulee tapahtumaan. Tutkimuksessa selvisi myös se, että opiskelijat olivat harjoittelussa oppineet sen, millaisia tunteita on hyväksyttävää ilmaista.
Stress and coping strategies among Finnish nursing students in the clinical learning environment, Hanish Bhurtun, Itä-Suomen yliopisto, väitöskirja, 2020	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden stressitasoa, stressitekijöitä ja stressinhallintakeinoja työharjoittelun aikana. Tutkimuksessa käsiteltiin myös stressimittaria ja sitä sovellettiin suomalaisten opiskelijoiden käyttöön.	Integratiivinen kirjallisuuskatsaus Kvantitatiivinen Suomalaiset sairaanhoitajaopiskelijat	Tutkimuksessa ilmeni, että hoitotyön opettajilla ja harjoitteluiden ohjaajilla on merkittävä vaikutus opiskelijoiden kokemaan stressiin. Myös tiedon ja taitojen puute sekä työkuorma olivat merkittävässä asemassa mitattaessa opiskelijoiden harjoitteluiden aikana kokemaa stressiä.
Kliinisen oppimisympäristön laatu ja ohjaussuhteen toimivuus terveysalan opiskelijoiden arvioimana Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä, Johanna Vähä-Jaakkola, Tampereen yliopisto, Pro gradu -tutkielma, 2012	Tutkimuksen tarkoituksena oli kerätä tietoa siitä, millaista ohjauksen laatu on Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä ja millainen oppimisympäristö se on.	Kvantitatiivinen Pirkanmaan terveysalan opiskelijat	Tutkimuksessa selvisi, että 93,4 % kyselyyn vastanneista opiskelijoista koki, että oli saavuttanut harjoittelua varten asettamansa tavoitteet joko erittäin hyvin tai melko hyvin. 87,8 % vastanneista oli sitä mieltä, että harjoittelussa saatu ohjaus tuki heidän oppimistaan hyvin.

Student paramedic experience of transition into the workforce: A scoping review, Sean Kennedy, Amanda Kenny & Peter O'Meara, La Trobe Rural Health School, La Trobe University, kartoittava kirjallisuuskatsaus, 2015	Tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tietoa siitä, miten hyvin vastavalmistuneet ensihoitajat sopeutuvat työmaailmaan.	Kirjallisuuskatsaus Vastavalmistuneet ensihoitajat	Tutkimuksessa selvisi, että puutteellinen perehdytys ja tuki vaikuttavat siihen, miten hyvin vastavalmistuneet ensihoitajat sopeutuvat työelämään. Tutkimuksessa kävi myös ilmi se, että ensihoitajat ovat kokeneet stressiä ja ahdistusta, koska heillä ei ole tarpeeksi kokemusta siitä, miten käsitellä tunteita potilaskohtaamisissa. Kaikista hankalimmaksi vastavalmistuneet ensihoitajat kokivat sen, kuinka he käsittelevät omia tunteitaan, kun kohtaavat esimerkiksi kuolemaa työssään.
Assessment of nursing students' competence in clinical practice: A systematic review of reviews, Kati Immonen, Ashlee Oikarainen, Marco Tomietto, Maria Kääriäinen, Anna-Maria Tuomikoski, Boris Miha Kaučič, Bojana Filej, Olga Riklikiene, M. Flores Vizcaya-Moreno, Rosa M. Perez-Cañaveras, Paul De Raeve & Kristina Mikkonen, systemaattinen kirjallisuuskatsaus, 2019	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää jo olemassa olevan tutkimustiedon perusteella sairaanhoitajaopiskelijoiden kompetenssia hoitotyöhön käytännön työharjoitteluissa.	Kirjallisuuskatsaus Sairaanhoitajaopiskelijat	Tutkimuksessa selvisi, että haasteita on ollut muun muassa rakentavan palautteen antamisessa opiskelijoille, jotta he voisivat kehittää toimintaansa. Myös ohjaajilla oli vaikutus opiskelijoiden kompetenssiin, koska ohjaajilla ei aina ollut kunnon aikaa ohjata opiskelijaa. Ohjaajat kokivat myös vaikeaksi sellaiset tilanteet, joissa opiskelija ei läpäise harjoittelua, joten he kokivat pääsevänsä helpomalla, kun päästivät opiskelijan läpi vaikka tavoitteita ei ollut saavutettu.
Self-reflection during first clinical practice: The experiences of	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten opiskelijat ref-	Kvalitatiivinen Slovenialaiset sairaanhoitajaopiskelijat	Tutkimuksessa selvisi, että opiskelijat olivat kokeneet laajasti erilaisia tunteita

nursing students, Nataša Mlinar Reljić, Majda Pajnkihar & Zvonka Fekonja, tieteellinen tutkimus, 2019	lektoivat itseään ensimmäisen harjoittelunsa aikana, jonka suorittivat vanhainkodissa.		harjoittelun aikana, kuten esimerkiksi pelkoa, ahdistusta, epä mukavuutta ja iloa. Opiskelijat olivat kokeneet ahdistusta, koska olivat löytäneet itsensä epämukavista tilanteista, joissa eivät olleet tienneet mitä tehdä. Opiskelijat kokivat myös hankalaksi sen, että kaikki oli uutta eivätkä he olleet vielä tulleet tutuksi kaikkien vanhainkodin käytänteiden kanssa.
Satisfaction with the clinical practice among nursing students using regression models and qualitative comparative analysis. David Fernández-García, Esther Moreno-Latorre, María del Carmen Giménez-Espert & Vicente Prado-Gascó, tieteellinen tutkimus, 2021	Sairaanhoitajaopiskelijoiden tyytyväisyys kliinisiin harjoiteluihin	Regressioanalyysi ja kvalitatiivinen vertaileva analyysi Valencian yliopiston sairaanhoitajaopiskelijat	Kliininen ympäristö ja opettaja/ohjaaja olivat tärkeimpiä asioita, jotka vaikuttivat opiskelijoiden tyytyväisyyteen. Myös opiskelijoiden sosioekonomiset muuttujat, kuten sukupuoli ja vuosikurssi vaikuttivat tyytyväisyyteen.

TEEMOITTELU-TAULUKKO

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Vaikutus harjoitteluun
"Oikeastaan yks keskeinen ilmiö oli tilannejohtaminen"	"Keskeinen ilmiö oli tilannejohtaminen"		Tavoitteet	Edistävä
"Totta kai siis hoitotason ensihoidon toimenpiteet mitä toi vati yksikkö sitten vähän laajennetulla lääkevalikoimalla tekee ja näin niin"	"Ensihoidon toimenpiteet ja laajennettu lääkevalikoima"		Tavoitteet	Edistävä
"Vähän hahmottaa sitä vaatimintaa"	"Hahmottaa vaativan hoitotason ensihoidon toimintaa"		Tavoitteet	Edistävä
"Mulla on ollut todella hyvä siis puhtaasti, aidosti erittäin hyvät, hyvät harjoittelukokemukset"	"On ollut aidosti erittäin hyvät harjoittelukokemukset"	Ilmapiiri	Harjoittelu- paikka	Edistävä
"Kotkassa on tehty pitkään ensihoidon ohjelmaa, siis opetettu ja tuota siellä on tosi kokeneet opettajat"	"Kotkassa on opetettu pitkään ensihoitoa ja siellä on tosi kokeneet opettajat"	Xamkin opetussuunnitelma	Opetus	Edistävä
"Ja simulaatiot on ihan omaa luokkaansa, purku keskustelut, että niissä se oppiminen tapahtui aika pitkälle, selkeesti ajatuksella rakennettu se meidän puoltoista vuotinen muutokoulutus"	"Simulaatiot on ihan omaa luokkaansa, purkukeskusteluissa oppii hyvin ja koulutus rakennettu ajatuksella"	Xamkin opetussuunnitelma	Opetus	Edistävä

"Meillä oli keskimäärin 2-3 kuukaudessa. Ihan sopiva, sopiva määrä ja pääosin oli ihan simulaatio päiviä aamusta iltaan. Tuota joitain pieniä luentoja siellä saatettiin pitää seassa"	"Keskimäärin 2-3 (lähipäivää) kuukaudessa, sopiva määrä, pääosin simulaatioita aamusta iltaan, joitain luentoja seassa"	Xamkin opetussuunnitelma	Opetus	Edistävä
"Kyllä se on niinku selkeästi on yksi keskeisimpiä asioita, että sulla toimii se suhde ohjaajan kanssa"	"Yksi keskeisimpiä asioita on, että suhde ohjaajan kanssa toimii"	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
"Ohjaaja niinku vähän kartoittaa sitä osaamistasoa ja vähän niitä tavoitteita ja lähtee sitten tehtävä tehtävältä viemään sitä pakettia eteenpäin"	"Ohjaaja kartoittaa osaamistasoa ja tavoitteita ja lähtee tehtävä tehtävältä viemään osaamista eteenpäin"	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
"Ohjaajan kanssa sovittiin siinä matkalla, että mä hoidan ja hän on siinä tukena ja varjona, että sitten jos tulee semmoinen tilanne, että punanen lanka häviää niin totta kai saan tunkeutua. Hyviä oppimiskokemuksia sain kyllä et semmoista pienen pientä niinku varmuutta siihen, että pystyy hoitaa tommosii niinku vaativiikin tilanteita"	"Sovittiin, että minä hoidan ja ohjaaja tukee, jos tulee sellainen tilanne. Hyviä oppimiskokemuksia sain ja varmuutta siihen, että pystyy hoitamaan vaativia tilanteita"	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
"2 ohjaajaa ja ne on mulle riittänyt"	"On ollut kaksi ohjaajaa ja ne ovat riittäneet"	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä

”Jos on joku juttu mennyt hyvin, siitä on keskusteltu jos jossain jutussa on vaihtoehtoja niin niistä ollaan käyty keskustelua ja sitten totta kai vähän virallisemat et niinku väli- ja loppuarviot”	”Jos joku on mennyt hyvin, siitä on keskusteltu jos on erilaisia vaihtoehtoja ja viralliset arvioinnit on tehty”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Mulle riitti se tieto, että jos tulee joku haaste tai ongelma mitä ei saada sen ohjaajan kanssa siinä käytyä läpi, niin sitten on se opettaja”	”Minulle riitti tieto, että jos tulee jotain ongelmia mitä ei ohjaajan kanssa saada selvitettyä, opettaja auttaa”	Toiminta opettajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Isoimmat haasteet on ehkä ollut siinä, että saa sovitettua aikataulut omaan työaikatauluun, sitten harjoittelu-aikatauluun ja ohjaajien työvuoroihin”	”Isoimmat haasteet on ollut siinä, että saa sovitettua aikataulut omaan aikatauluun, harjoittelu-aikatauluun ja ohjaajien työvuoroihin”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Vaikeuttava
”Kyllähän siitä silleen niinkun vaatii taloudellista panostusta, että pystyy sitten tommosen suorittaa. Koska pitäisi olla muutakin elämää kuin työ ja opiskelu”	”Harjoitteluiden suorittaminen vaatii taloudellista panostamista, koska pitää olla muutakin elämää kuin työ ja opiskelu”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Vaikeuttava
”Vaikka niinkun teknisesti toimin hoitajan roolissa ja se on niinkun harjoitusteknisesti näin, mutta totta kai siis tukeudun päätöksissä. Kysyn mielipiteitä”	”Teknisesti toimin hoitajan roolissa, mutta tukeudun ohjaajaan päätöksissä ja kysyn mielipiteitä”	Työnjako ensihoitoyksikössä	Ohjaus	Edistävä

”Meidän alueella on käytössä tämmöinen tekninen purku, eli jos meillä on monen yksikön tehtävä, vaikkakin vaan niinku ensihoidon tehtävä, mutta monta yksikköä ja vaativa potilas niin kyllä se pyritään niinku käymään teknisesti läpi sitten sen jälkeen, kun potilas on luovutettu ja auto on hälytysvalmiudessa, että missä onnistuttiin ja mitä yleensä tapahtu, mitä kukakin teki. Siinä ei haeta millään tasolla niinku virheitä tai näin, mutta että semmossa niinku oppimis mielessä käydään läpi”	”Meidän alueella on käytössä tekninen purku, käydään oppimismielessä läpi tehtävä ja mitä tapahtui”	Toiminta harjoittelussa	Oppiminen	Edistävä
”Tehtiin tämmöset tekniset purut sitten. Se oli hyvä oppimista ja sitten kun niihin osallistuu kaikki, lääkärii myöten, niin ne oli semmosii niinku opiskelijalle, oli mulle tärkeit hetkii sitten saada tavallaan varmuutta siihen omaan päätöksentekoon ja siihen tilannekuvaan ja hoidollisiin valintoihin”	”Tehtiin tekniset purut, joihin osallistuu kaikki tehtävään liittyvät henkilöt. Ne oli minulle tärkeitä hetkiä, jotta saa varmuutta omaan päätöksentekoon, tilannekuvaan ja hoidollisiin valintoihin”	Toiminta harjoittelussa	Oppiminen	Edistävä
”No oli meillä tos tommonen bertta 700 tän vikan	”Meillä oli B700 tehtävä viimeisen harjoittelun aikana,	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Vaikeuttava

harkan aikana... mutta tavallaan sen omaisen huomioiminen ja sitten ku oli vielä poliisitilanne se et me jouduttiin yli tunti odottaa partioo. Niin tavallaan sitten se miten tota sen omaisen kanssa siinä sitten oltiin ja näin, se oli semmoinen niin kuin kohtalaisen haastava”	omaisen huomioiminen ja poliisi partion odottaminen, niin se miten sen omaisen kanssa siinä oltiin, niin se oli kohtalaisen haastavaa”			
”Niissä vapaissa keskusteluissa tullut esille ja sitten kun ollaan simuloitu joku tuommoinen vastaava tehtävä (785, mielenterveysongelma) ni sitten sitä kautta tullu sitä oppimista ja ajatuksia, vaihtoehtoja”	”Vapaissa keskusteluissa on tullut esille ja ollaan simuloitu vastaava tehtävä, niin sitä kautta on tullut oppimista, ajatuksia ja vaihtoehtoja”	Toiminta harjoittelussa	Oppiminen	Edistävä
”No ehkä ne isoimmat haasteet on ollut se itsen työyhteisön tavallaan. Ja se että mitä resursseja työyhteisö saa omalta työnantajaltaan siihen harkkaan nähden”	”Isoimmat haasteet ovat liittyneet siihen, kuinka paljon työyhteisö saa työnantajalta resursseja harjoitteluihin”	Oppimisen haasteet	Oppiminen	Vaikeuttava
”Kyllähän se niinku selkeyttää sitä oppimista, että kun sä oot ihan puhtaasti opiskelijan roolissa”	”Se selkeyttää oppimista, kun on opiskelijan roolissa ensihoidon yksikössä”	Työnjako ensihoitoyksikössä	Ohjaus	Edistävä
”Ensihoitotehtävän se dynamiikka vähän rikkoon tuu, kun on se kolmas käsipari siinä koko ajan, että	”Ensihoitotehtävän dynamiikka rikkoon tuu, kun on kolmas käsipari, tavallaan	Työnjako ensihoitoyksikössä	Ohjaus	Vaikeuttava

tavallaan jotkut asiat menisi paljon sujuvammin ja paljon jouhevammin kun on vaan se työpari”	jotkut asiat menivät paljon sujuvammin ja jouhevammin, kun on vain työpari”			
”Et tavallaan sitten kun sä olet siinä kolmantena, niin sitten siinä aina vähän silleen okei että no missä kohtaa mä teen mitäkin, tota siinä oli semmoisia pieniä niinku teknisiä haasteita”	”Tavallaan kun olen siinä kolmantena, niin oli epäselvää, missä kohtaa teen mitäkin, siinä oli pieniä teknisiä haasteita”	Työnjako ensihoitoyksikössä	Ohjaus	Vaikeuttava

TEEMOITTELU-TAULUKKO

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Vaikutus harjoitteluun
"Katsomaan, että millainen paikka sitten taas toi on niinku ensihoidon ympäristö niinku toimii"	"Tavoitteena oli mennä katsomaan, millainen paikka ensihoito on ja miten ensihoidossa toimitaan"		Tavoitteet	Edistävä
"Mitäs välineistöä teillä oikein on ja mites se tavallaan se ensihoidonkenttä toimii sitten ja kaikki virvejen käytöt ja tämmöstä niinku taktiikkaa sitten käytiin paljon"	"Millaista välineistöä ensihoidossa on, miten ensihoidon kenttä toimii ja virven käyttö ja ensihoidon taktiikka"		Tavoitteet	Edistävä
"Joku poliisi johtoinen tehtävä, niin mitä sitten siellä toimitaan"	"Jos tulee poliisijohtoinen tehtävä, niin miten siellä toimitaan"		Tavoitteet	Edistävä
"Sitten siinä kun menin sit sinne hoitotaso 1 harjoitteluun niin sit siellä rupesin niinku tavallaan enemmän että tämmöistä vähän syventävää, että miten jotkut lääkkeet vaikuttaa"	"Hoitotaso 1 -harjoittelussa rupesin enemmän miettimään, että miten lääkkeet vaikuttaa"		Tavoitteet	Edistävä
"Joo siis on kyllä otettu niinku aivan todella todella hyvin vastaan"	"On otettu todella hyvin vastaan harjoittelupaikoissa"	Ilmapiiri	Harjoittelu- paikka	Edistävä
"On oltu sitten niinku kiinnostuneita siitä, että kuka sä oikein olet"	"On oltu kiinnostuneita siitä, kuka olen"	Ilmapiiri	Harjoittelu- paikka	Edistävä

”Kaikki ottanu koppii niinku siit ohjauksesta”	”Kaikki ovat ottaneet hienosti koppia ohjauksesta”		Ohjaus	Edistävä
”Meilläkin on tosi paljon niinku noita kaikkia simulaatiotehtäviä, ja tavallaan ajettiin keikkaa sitten koululla ja tuli tavallaan myöskin tämmöistä anatomian ja fysiologian kertaamista niinku uudestaan ja ensihoidon kannalta, niin se oli kyllä koko paketti niinku tuki tosi hyvin (oppimista harjoittelussa)”	”Meillä on tosi paljon simulaatioita, ajetaan koululla keikkaa ja kerrataan anatomiaa ja fysiologiaa ensihoidon kannalta, koko paketti tuki tosi hyvin (oppimista harjoittelussa)”	Xamkin opetussuunnitelma	Opetus	Edistävä
”Itellä on tullut vastaan oikeastaan sit vaan semmoista niinku hyvää ohjausta kyllä, se on kyllä hyvä juttu tosi niinku hyvin sitten siihen oppimiseen”	”Itselläni on tullut vastaan vain hyvää ohjausta, joka on ollut hyvä oppimisen kannalta”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Ei he niinku, siin et koulussa ja tavallaan ohjaajan kanssa kun on se keskustelu, niin siinä he ei ollut enempää mukana, mutta toisaalta se on kyl mennyt jotenkin tosi hyvin näinkin, ei olisi ollut välttämättä tarvettakaan, että toki jos olisi jotain ongelmatilanteita ollut, niin sitten olisi kyllä ottanut yhteyttä”	”Koulu ei ollut mukana palautekeskusteluissa, se oli vain ohjaajan kanssa, mutta toisaalta se on mennyt tosi hyvin näinkin, ei olisi ollut tarvettaakaan, toki jos jotain ongelmatilanteita olisi ollut, niin sitten olisin ottanut yhteyttä”	Toiminta opettajan kanssa	Ohjaus	Edistävä

”Mun on ollut aika niinku hyvä löytää (harjoittelu-paikkoja)”	”Minun on ollut help-poa löytää (harjoitte-lupaikkoja)”	Harjoittelu-paikkojen saaminen	Harjoittelupai-kat	Edistävä
”Mä meen tutustuu tavallaan ympäri Suomee... Vähän niinku mistä nyt sattuu paikkaa aukeamaan niitä nyt löytyy niinku ripotellen ympäri Suomea ja joo se olikin niinku olikin älyttömän hyvä ratkaisu itselle et tosi tyytyväinen siihen”	”Menen tutustu-maan paikkoihin ympäri Suomen, sinne mistä sattuu paikka aukeamaan, niitä nyt löytyy ripotellen ympäri Suomea ja se on ollut älyttömän hyvä ratkaisu itselle, että tosi tyytyväinen olen”	Harjoittelu-paikkojen saaminen	Harjoittelupai-kat	Edistävä
”Sitten oli vaikkapa just se että kun Turustakin piti ottaa niinku sinne piti lähettää sähköpostia opiskelijavastaavalle, kysäistä että hei, mul on tän tyyppinen harjoittelu että mikä, onks teil niinku paikkaa”	”Turussa piti ottaa yhteyttä opiskelijavastaavaan ja kysyä paikkaa”	Harjoittelu-paikkojen saaminen	Harjoittelupai-kat	Edistävä
”Mutta varmaan jos ois pitänyt ottaa jonkun jobiin kautta joku etelä-suomi, niin saattaa ilmeisesti olla ja huomannukki et ainakin pitää olla valmis tavallaan muokkaamaan sitä omaa opiskelua, aikataulua ja jos tekee töitä samaan aikaan nii ollu sit valmis myös sit-	”Varmaan jos olisi Jobiin kautta pitänyt ottaa vaikka Etelä-Suomesta, niin pitää olla valmis muokkaamaan omaa opiskelua, aikataulua, ja jos tekee töitä samaan aikaan, niin pitää olla valmis soveltamaan,	Harjoittelu-paikkojen saaminen	Harjoittelupai-kat	Vaikeuttava

ten siihen tavallaan sovel- tamaan, että siin voi olla haasteita”	siinä voi olla haas- teita”			
”Onneksi meilläkin on sen verran niinku työelämää tu- keva tavallaan se meidän koulutuspaketti, joten sen sai nyt jotenkuten onnistu- maan (työskentelyn koulun ohella)”	”Onneksi meillä on työelämää tukeva koulutuspaketti, jo- ten työskentelyn koulun ohella on saanut onnistu- maan”	Xamkin opetussuun- nitelma	Opetus	Edistävä
”Kyllä joka systeemi (työ- vuorojärjestelmä) on toi- minu hyvin itelle”	”Kyllä jokainen sys- teemi (työvuorojär- jestelmä) on toimi- nut hyvin itselleni”	Työvuorot	Harjoittelu- paikka	Edistävä
”Vaiks tehtäviä on paljon, niin se on jotenkin että se 12 tuntia niin se meni oi- kein mukavasti siin, eikä se tuntunut sitten siinä kohtaa, että se nyt olisi mi- tenkään semmoinen ihan mitää erityisen kuormitta- vaa sitten siinä kohtaa, että se oli oikein hyvä sys- teemi”	”Vaikka tehtäviä oli paljon, niin 12 tuntia meni oikein muka- vasti, eikä se ollut erityisen kuormitta- vaa, se oli oikein hyvä systeemi”	Työvuorot	Harjoittelu- paikka	Edistävä
”Sitten vaikka juuri se 24 tunnin systeemi, niin se oli kans semmoinen että oli mukava että siinä ehti sit sekä juttelee, juomaan kahvii ja sitten ehtii käy- mään vähän keikkatreeni lävitte ja vähän opiskele- maan itse ja aina otettiin joku treeni siihen ja oli aina	”24 tunnin vuoroissa oli mukavaa, että ehti juttelemaan, juomaan kahvia, käymään keikkoja läpi, opiskelemaan ja treenaamaan. Ehti myös katso-	Työvuorot	Harjoittelu- paikka	Edistävä

muutama tehtävä sitten siihen 24 tuntiin ja sitten ehti myös kaikkia leffoja kattoon ja jauhaa vähän sitä sun tätä niin se meni kanssa mukavasti sitten siellä”	maan leffoja ja jauhamaan sitä sun tätä”			
”Se oli samaan aikaan mukavaa että kun rovaniemellä sijaitsee keskussairaalan lisäksi Lapin kenttäjohtaja ja sitten siellä on myös finnhems 51 ja rajavartiolaitoksen helikopteri ja tällaisia niin minä pääsin kenttäjohtaja järjestelmän tutustumaan sitten siellä Rovaniemellä tavallaan samalla”	”Samaan aikaan kun oltiin Rovaniemellä, niin siellä sijaitsee keskussairaalan lisäksi Lapin kenttäjohtaja, finnhems 51 ja rajavartiolaitoksen kenttäjohtaja, niin pääsin kenttäjohtajan työhön tutustumaan myös”	Toiminta harjoittelussa	Oppiminen	Edistävä
”Noista oppii aivan hirveesti noista jutuista, kun kaikki kertoo niitä kaikkia käytännön kokemuksia, että mitä heille on tullut vastaan”	”Siinä oppii tosi paljon, kun muut työntekijät kertovat käytännön kokemuksia siitä, mitä heille on tullut vastaan ja millaisia potilaita”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Ei oo ollu sillä tavalla haittaa et sit ku tietää et Turussa sattuu ja tapahtuu koko ajan ja vaiks joku yövuorotki siellä et koko ajan siellä mennään et koko aika joku ambulanssi puuttuu tallista ja sitten taas lapissa on että sä tiedät	”Kun tietää että Turussa on kiireisempää ja yövuoroissakin aina puuttuu joku ambulanssi tallista ja sitten taas Lapissa tietää että siellä vietetään ase-	Toiminta harjoittelussa	Oppiminen	Edistävä

että sitten kun meet, et siellä ollaan enemmän aikaa tallissa autot mut sit ku sieltä lähdetään liikenteseen niin sitten siel saatetaan olla se 8 tuntia pois niin se on ollut vaan mukava oikeastaan nähdä se, että mitenkä tavallaan se järjestelmä, että kun se tavallaan se tehtäväkenttä on niinku niin erilainen”	malla enemmän aikaa ja autot on tallissa, mutta sitten kun siellä lähdetään niin saatetaan olla 8 tuntiakin poissa. Se on ollut mukavaa nähdä se järjestelmä ja tehtäväkenttä, kun se on niin erilaista”			
”Sitten taas se erilainen tehtäväkenttä, tehtävää vaan on vähemmän niin se ei ollut huono juttu kyllä millään tavalla, että se on ollut vaan mukava nähdä eri puolella Suomea ja myöskin sitten ne on hyvin ohjaajat todennut että sit sen näkee kanssa että minkä tyyppistä se on eri puolilla Suomea niin sitten sen mukaan voi myöskin miettiä tai että tavallaan mihin että minkä tyyppistä, ehkä työtä sä haluat ensihoidon kentässä tehdä”	”Se että tehtäviä on vähemmän, ei ollut huono juttu millään tavalla, on ollut mukava nähdä toimintaa eri puolilla Suomea ja myös ohjaajat ovat todenneet, että siinä näkee myös sen, minkä tyyppistä eri puolella Suomea on ja voi myös miettiä, että minkä tyyppistä työtä itse haluaa ensihoidossa tehdä”	Toiminta harjoittelussa	Oppiminen	Edistävä
”Joo tosi monesti ne kysyy, että onks jotain että jäiksul niinku jotain mieleen, että on se sitten semmoi-	”Monesti ohjaajat kysyvät, että jäikö jotain mieleen, jos on joku keikka, missä on paljon	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä

nen että on se joku tavallaan keikka missä on paljon kaikkia erityispiirteitä”	kaikkia erityispiirteitä”			
”Sit myöskin tavallaan perustehtävä niin ovat kaikissa niin kysely sitten et hei jäiks sulla jotain mieleen? Sitten on juteltu vähän sitten enemmän ja vähemmän että kyllä noistakin sitten jotenki on se kuin niinku semmoinen perustehtävä hyvänsä, niistäkin aina jää”	”Myös perustehtävillä ohjaajat ovat kysyneet, että jäikö jotain mieleen. Sitten on juteltu enemmän ja vähemmän, kyllä perustehtävilläkin jää aina jotain kysyttävää mieleen”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Joka tehtävästä oppii ihan hirveän paljon ja monesti vaikka olisi millainen tehtävä, niin tavallaan sitä info saattaa tulla niin joka suunnasta”	”Jokaisesta tehtävästä oppii hirveästi ja tietoa tulee tosi paljon”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”He on sanonut aina, että hei kysele aina ja sit jos on vaikka sillee et ollaan ajettu tehtävä, on tullu tehtävä ja taas tullu tehtävä, on tavallaan tullu ajettavaks vaikka joku neljä keikka putkeen, he kyselee että hei tässä tapahtui paljon, et onks jotakin mielen päällä mitä voit kysellä että he aina kyl kyselee sen että mikä tilanne”	”Ohjaajat ovat sanoneet, että kysele aina ja jos ollaan ajettu monta tehtävää putkeen, niin he ovat aina kysyneet, että mikä tilanne”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä

”Onpa ite hyvässä asemassa, että on ollut noin hyvää kohtaamista ja on ollut sellaistaikin, että jos vaikkapa ite on kokenut että vitsit, miksi mä en totakaa juttua osannut tai hallinnut, nii mitä itse on kokenut että on joku puute itsessään niin he on kokenut senkin vaan positiivisena, että hei hyvinhän sä ton vedit ja se että työelämä opettaa ja näin niin ollut kyllä niinku ihan loistava meininki ohjaajien suunnalta”	”Olen itse hyvässä asemassa, kun on ollut noin hyvää kohtaamista ja jos on itse kokenut, että on joku puute kun ei osaa jotain, niin ohjaajat ovat nähneet sen positiivisena ja sanoneet että ”hei, hyvinhän sä ton vedit ja työelämä opettaa”, on ollut loistava meininki ohjaajien suunnalta”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Nyt kun niitä henkisesti tosi kuormittavia tilanteita on tullut ja näin niin sitten sen jälkeen myös ollaan päästy niistä keskustelemaan sekä ohjaajien että työyhteisön kesken niin se ollu jotenkin tosi kasvattavaa myöskin niinku työelämään nähden”	”Kun henkisesti todella kuormittavia tilanteita on tullut, niin ollaan päästy ohjaajien ja työyhteisön kanssa keskustelemaan niistä ja se on tosi kasvattavaa myös työelämää nähden”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Edistävä
”Äärimmäisen avartavaa niinku nähdä (henkisesti kuormittavia tilanteita) ja sit se et saanut sitä kautta semmoisia hyviä työelämäkeinoja”	”On äärimmäisen avartavaa nähdä (henkisesti kuormittavia tilanteita) ja sitä kautta olen saanut työelämäkeinoja”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Edistävä

”Siis jotenkin se avattiinki hyvin, että hoidetaan sitä hänen niinku fyysistä tilaa mut et miten tärkeää se on niinku hoitaa sitä henkistä tilaa, vähintään yhtä tärkeätä sitten niin ollut kyllä”	”Sitäkin avattiin hyvin, että kun hoidetaan potilaan fyysistä tilaa, niin miten tärkeää on hoitaa myös potilaan henkistä tilaa, se on vähintään yhtä tärkeää”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Edistävä
”Et sä voi tehdä mitään, sä oot tehny kaikki asiat. Sä oot koittanut keskustella ja perustella asiat mahdollisimman hyvin ja näin ja se on niinku sit siinä. Niin sitten nekin asiat saatu myöskin tosi hyvin purettua”	”Kun et voi tehdä enää mitään, olet koittanut keskustella ja perustella mahdollisimman hyvin asiat, niin se on siinä. Myös ne tilanteet on saatu hyvin purettua”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Edistävä
”Se on ollut tosi paljon vaihdellu sen mukaan, mikä se tehtävä on”	”Se, että opinko paremmin tekemällä vai seuraamalla, vaihtelee sen mukaan, mikä tehtävä on”	Työnjako ensihoitoyksikössä	Ohjaus	Edistävä
”Niissä (aivohalvaustehtävissä) on ollu jotenkin tosi mukavakin et on päässyt tekemään ite tavallaan sitä tiedonhankintaa ja vetään sitä keikkaa, koska siinä on niin monta juttua sitten, mitä voi olla niin se tuo itelle sellasta, että et oppii sitä kokonaiskuvan hah-	”Esimerkiksi aivohalvaustehtävissä on mukavaa, että pääsee itse toimimaan ja harjoittelemaan tiedonhankintaa ja vetämään keikkaa. Siinä on niin monta juttua ja itse oppii kokonais-	Työnjako ensihoitoyksikössä	Ohjaus	Edistävä

mottamista ja että on pääs- syt tekemään sitä vastaa- van hoitajan roolia, et sit oppinut kokonaiskuvan hahmottamista ja tom- mosta aktiivista otetta”	kuvan hahmotta- mista ja hoitajan roolissa toimimista, sekä aktiivista otetta”			
”Sitten toi sivustaseuraajan niin se on ollut sitten, et on ollut vaikkapa, monta yk- sikköä ja ollut tavallaan sen vieressä vaan joka en- sihoidossa vetää tehtävää ja ottanut siin ite muistiin- panovälineet mukaan niin sitten siinä on päässyt myös sitä näkemään, että miten tämmöisessä isom- massa jutussa vedetään sitä kokonaisuutta, jos siinä olisi mennyt hoita- maan jotain pientä juttua, se olisi voinut olla, että mul olisi jäänyt se kokonaisku- van hahmottaminen sitten siinä, et, en tavallaan olis samalla tavalla saanu irti tehtävästä”	”Sivusta seuraajan roolissa olen ollut, jos on ollut monen yksikön tehtävä, ja seurannut sitä, joka ensihoidossa vetää tehtävää ja ottanut muistiinpanoja. Siinä on päässyt nä- kemään sitä, miten isommassa jutussa vedetään kokonai- suutta, ja jos olisin mennyt hoitamaan jotain pientä juttua, niin minulla olisi saattanut jäädä se kokonaiskuva näke- mättä ja en olisi saanut samallalailla irti tehtävästä”	Työnjako ensihoitoyk- sikössä	Ohjaus	Edistävä
”Siis kyllä todellaki välillä on tullu sellanen, että mulle ei oo mitää hajuu mitä täs tapahtuu. Se on niinku hienoa tavallaan kokea, et ku on ollu sellasia tilan- teita, että kohteessa on paljon paikan päällä et	”Välillä on tullut sel- lainen olo, että ei ole mitään hajua mitä täällä tapahtuu, mutta on hienoa ko- kea, että vaikka on ollut haastavia tilan-	Stressin hal- linta	Tunteiden kä- sittely	Edistävä/vaikeuttava

saanu siitä huolimatta jonkinlaisen johtolangan, että mitä tässä tapahtuu oikein”	teita, niin silti on lopulta saanut jonkinlaisen johtolangan siitä, että mitä tässä tapahtuu”			
”Varsinkin ne hankalat tilanteet ne opettaa tosi hyvin, se on ehkä sellaista, että oppii hallitsemaan sen epätietoisuuden myöskin, että mitä sitten kun ei ole kelläkään mitään hajua, niin mitä sitten tapahtuu niin myöskin että välillä on ok olla epätietoisuus tapahtuneesta ja mikä homma niin aina noista kyllä oppii tosi hyvin. Että vaikka oltaisiin kuin pihalla niin se opettaa ensi kertaa varten myös hirveesti”	”Varsinkin hankalat tilanteet opettaa tosi paljon. Oppii hallitsemaan epätietoisuutta silloin, kun ei ole mitään hajua mitä siinä tapahtuu ja epätietoisuus on välillä myös ok. Vaikka oltaisiin kuinka pihalla, niin se opettaa ensi kertaa varten”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Edistävä/vaikeuttava

TEEMOITTELU-TAULUKKO

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Vaikutus harjoitteluun
"Siis joo oikeastaan ehkä enemmän siihen harjoitteluun ja työhön, että on niinku tottunut siihen ihmisten kohtaamiseen ja niin kun ylipäättään hoitotyöhön ja perusteisiin"	"Lähihoitajakoulusta sai valmiuksia harjoitteluun ja työhön, että on tottunut ihmisten kohtaamiseen ja ylipäättään hoitotyöhön"	Valmiudet	Aiempi koulutus	Edistävä
"Ensimmäisen harjoittelun sai hyväksiluettua ja sitten on siit toki ollut hyötyä, että on ollut se pohja mihin on rakentanut. Mutta kyllä ammattikorkeakoulussa opiskellaan ne asiat aika paljon syvemmin kuin lähihoitajana, että se on hyvän pohjan antanut, mutta kyllä ilmankin olisi varmasti pärjännyt"	"Ensimmäisen harjoittelun sai hyväksiluettua ja on siitä ollut hyötyä, että on ollut pohja mihin on sen rakentanut. Mutta ammattikorkeakoulussa opiskellaan asiat paljon syvemmin kuin lähihoitajana, se on antanut hyvän pohjan, mutta ilmankin olisi pärjännyt"	Valmiudet	Aiempi koulutus	Edistävä
"Jokainen varmasti joka on harkkapaikkoja hakenut Jobiilin kautta niin tietää että miten ihana pikajuoksu se on, että katot sieltä itselle semmoisen paikan minkä haluaisit ja yrität saada samalla sekunnilla napattua sen kun ne tulee auki ja et saa. Onhan se tosi haastavaa,	"Jokainen tietää mil-lainen pikajuoksu Jobiili on, valitset sieltä itselle mieluisen paikan ja yrität saada sen napattua itsellesi kun ne tulee auki ja et saa. Onhan se haastavaa. Se on ihan hirveää. Olen niin onnellinen,	Harjoittelupaikkojen saaminen	Harjoittelupaikat	Vaikeuttava

mutta ei se ole helppoa. Se on ihan hirveetä. Mä oon niin onnellinen, että kaikki harjoittelut on ohi”	että kaikki harjoittelut ovat ohi”			
”Tietenkin oppia kaikki mahdollinen”	”Tavoitteena oli oppia kaikki mahdollinen”		Tavoitteet	Edistävä
”Mä haluan niin kun ihan vaan oppia sen rakenteen että miten ne keikat tulee ja miten ne hoidetaan ja vähän just sitä, niin kun sitä hoitoonohjausta ja milloin kuljetetaan ja mihin kuljetetaan ja miksi”	”Haluan oppia ensihoidon rakenteen, miten keikat tulee ja miten ne hoidetaan, vähän hoitoon ohjausta ja milloin kuljetetaan, mihin ja miksi”		Tavoitteet	Edistävä
”Toiseen harjoitteluun sit kun mä menin, niin silloin mä olin päättänyt, että nyt mulla on niinku työkokemusta ja harjoittelukokemusta ja muuta sen verran, että nyt mä hoidan tän harjoittelun niin hyvin, että mä saan työpaikan täältä”	”Toiseen harjoitteluun mentäessä olin päättänyt, että koska kokemusta on sen verran, niin hoidan harjoittelun niin hyvin, että saan täältä työpaikan”		Tavoitteet	Edistävä
”Silloin (toisessa harjoittelussa) mun tavoitteena oli oppia niin kun hoitotasoiset asiat ja osaa sen lääkehoidon”	”Toisessa harjoittelussa tavoitteena oli oppia hoitotasoiset asiat ja lääkehoito”		Tavoitteet	Edistävä
”Mä olin jo sen ekan hoitotason harjoittelun loppuvaiheen aika omatoimisesti tehnyt, että ohjaaja oli vaan taustalla, niin siihen	”Ensimmäisen hoitotason harjoittelun loppussa olin jo toiminut aika omatoimisesti, ohjaaja oli		Tavoitteet	Edistävä

viimeiseen mulla oli tavoitteena oikeastaan se, että mä pärjään yksin”	vaan taustalla. Viimeisessä harjoittelussa tavoitteena oli se, että pärjään yksin”			
”Et mun ei tarvii niin kun pyytää ohjausta vaan että mä osaisin, osaisin tehdä niitä päätöksiä itse”	”Tavoitteenani oli, että minun ei tarvitsisi pyytää ohjausta, vaan että osaisin tehdä päätöksiä itse”		Tavoitteet	Edistävä
”No se riippuu ehkä, mille alueelle menee töihin. Kun mä olin silloin Kouvolassa niin siellä sitä keikkaa riittää yölläkin ihan älyttömästi, että kyllä sielläkin oppii”	”Työvuorojärjestelmän vaikutus oppimiseen riippuu alueesta. Joissakin paikoissa keikkaa riittää yölläkin ja siellä oppii”	Työvuorot	Harjoittelu- paikka	Edistävä
”Sitten esimerkiksi se Loviisan harjoittelu ni siellä oli yleensä vähän hiljaisempia nuo yöt, niin ei se kauheesti opeta et on nukkumassa siellä asemalla”	”Sitten jossakin muualla yöt ovat hiljaisempia, niin ei se kauheasti opeta, että on nukkumassa siellä asemalla”	Työvuorot	Harjoittelu- paikka	Vaikeuttava
”Rakenteenahan se on tosi hyvä mun mielestä. On fiksumaa käydä ensin se sairaanhoitajan, koska siellä on enemmän sitä teoriaa, niin sen teorian päälle on paljon helpompi rakentaa sitten se käytäntö”	”Rakenteena Xamkin malli on tosi hyvä. On fiksumaa käydä ensin sairaanhoitajan kurssit, koska siellä on enemmän teoriaa. Teorian päälle on paljon helpompi rakentaa käytäntöä”	Xamkin opetussuunnitelma	Opetus	Edistävä

”Silloin perustason har- kassa mulla vaihtui niin kun se ohjaaja tai joka siitä ohjauksesta niin kuin päi- vän aikana vastuun otti, että silloin se ei ehkä ollut niin johdonmukaista”	”Perustason harjoit- telussa minulla vaih- tui ohjaaja ja silloin ohjaus ei ehkä ollut kovin johdonmu- kaista”	Toiminta oh- jaajan kanssa	Ohjaus	Vaikeuttava
”Silloin ei ihan hirveästi käyty niin kuin mitään yli- määräisiä läpi, että kun kaikki oli niin uutta ja ih- meellistä että käytiin ne keikat mitä ajettiin ja ja just niinku tavallisimmat väli- neet mitä käytetään”	”Perustason harjoit- telussa ei käyty mi- tään ylimääräistä läpi, koska kaikki oli niin uutta. Käytiin ne keikat läpi mitä ajet- tiin ja tavallisimmat välineet mitä käyte- tään”	Toiminta oh- jaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Nuo toiset harjoittelut niin siellä, siellä kun on ollut ne omat tavoitteet niin korke- alla ja just rummuttanut sitä läpi sitä ohjausta niin niin tota se on kyllä ollut laadukasta”	”Hoitotason harjoit- teluissa tavoitteet olivat korkealla ja itse pyysin aktiivi- sesti ohjausta, niin silloin se oli kyllä laadukasta”	Toiminta oh- jaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Mun ohjaus on kyllä ollut ihan äärimmäisen laadu- kasta ja oon siis kuullut paljon sitäkin, että se oma asenne on niin kuin vaikut- tanut kanssa siihen, että kun mä oon ollut niin kuin kiinnostunut ja halunnut oppia ja kysellyt paljon, niin sitten on niinku ohjaa- jat sanonut että he jaksaa ja haluaa eri tavalla ohjata,	”Ohjaus on ollut ää- rimmäisen laadu- kasta ja olen kuullut, että oma asenne on vaikuttanut myös. Olen ollut kiinnostu- nut, halunnut oppia ja kysellyt paljon, niin ohjaajat ovat sanoneet, että jak- savat erilailla ohjata, koska huomaavat,	Toiminta oh- jaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä

koska selkeästi huomaa että mua kiinnostaa”	että opiskelijaa kiinnostaa”			
”Pyydän itse aina tosi paljon palautetta, että varsinkin jos on ollut joku keikka mikä ei ole semmoinen tavallinen keikka tai on joutunut niinku enemmän tekemään, niin mä yleensä aina kysyn että hei että miten miten mulla meni ja mitä minä voin oppia niinku paremmin ja mikä mikä oli positiivista ja mikä negaa”	”Pyydän itse aina paljon palautetta, varsinkin jos on joku erilaisempi keikka. Pysin selvittämään, miten minulla meni, mitä voin oppia ja tehdä paremmin, mikä oli positiivista ja mikä oli negatiivista”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Se ei ole silleen haitannut, koska mä oon tiennyt kuitenkin koko ajan, että jos mulla tulisi ongelmia, niin opettajat olisi saman tien siellä paikan päällä tai puhelimen kautta”	”Ei ole haitannut, että opettajat eivät ole mukana harjoittelussa tai keskusteluissa, koska olen tiennyt, että jos tulee jotain ongelmia, niin opettajat auttavat”	Toiminta opettajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Kyllä se auttaa koska se tavallaan ohjaa just siihen niinku et mihin suuntaan haluttais että menee, menee että sitten kun on niinku pyytänyt palautteen vaikka jonkun, jonkun keikan jälkeen, että hei että niinku että miten, miten mulla meni ja sitten jos on saanut vaikka et okei et mä olisin tehnyt tämän	”Kyllä se (palautteen saaminen) ohjaa siihen suuntaan, mihin halutaan mennä. Jos olen pyytänyt palautteen keikan jälkeen ja ohjaaja on perustellut minulle, miten kannattaisi toimia, niin olen voinut ottaa sen mukaan seuraavaan	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä

asian näin tai noin että, että sitten jos niissä on ollut hyvät perustelut niin sitä oon niinku ottanut sen mukaan sinne seuraavaan keikkaan jos on tullut vastaavanlainen et okei, et mulle niinku neuvottiin että tää kannattaisi tehdä näin”	vastaavanlaiseen keikkaan”			
”Ehkä sillä (palautteen saamisella) on saanut suunnattua sitä omaa tekemistään, että missä kannattaa vielä niinku mihin kannattaa panostaa”	”Sillä (palautteen saamisella) on saanut suunnattua omaa tekemistään ja tietää, mihin kannattaa panostaa jatkossa”	Toiminta ohjaajan kanssa	Ohjaus	Edistävä
”Mulla on ollut niin pitkään tavallaan se et mä haluun ensihoitoon töihin ja se on se mitä niinku haluaa tehdä niin totta kai ne harkat on stressannut, koska sua, siinä mietitään että voisit sä olla niinku tuleva työkaveri”	”Olen pitkään ajatellut, että haluan ensihoitoon töihin ja se on se mitä haluan tehdä, niin totta kai harjoittelut stressaavat”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Vaikeuttava
”Se on ehkä aiheuttanut stressiä jonkun verran, että missä menee se raja että mitä mun pitäisi osata ja mitä mä saan niinku olla vielä osaamatta”	”Se on aiheuttanut stressiä, että missä menee se raja, mitä minun pitäisi osata ja mitä ei pidä vielä osata”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Vaikeuttava
”No kyllä se (stressaaminen) silloin ekassa harkassa ainakin niin, ennenku mä pystyin puhumaan	”Ensimmäisessä harjoittelussa stressaaminen vaikutti oppimiseen ennen	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Vaikeuttava

siitä mun stressistä ja paineista ja odotuksista itseäni kohtaa, niin mä en ehkä kyennyt vastaanottamaan sitä tietoa ihan samalla tavalla, että mä olin niinku niin niissä omissa, omissa, että nyt mun on pakko osata”	kuin pystyin puhumaan siitä ohjaajan kanssa. En kyennyt vastaanottamaan tietoa samalla tavalla, koska ajattelin, että minun on pakko osata”			
”No joo ja ei riippuu vähän keikasta, että siellä (defusingissa) saattaa just niinku esimerkiksi kenttis kertoa, että miten niin kun asian olisi voinut hoitaa eri tavalla, mutta ehkä siinä oppii eniten semmoista niin kuin armollisuutta itseään kohtaan ja muita kohtaan”	”Defusing-tilanteissa oppiminen riippuu keikasta. Joskus kenttäjohtaja saattaa kertoa, miten asian olisi voinut hoitaa toisella tavalla, mutta eniten oppii armollisuutta itseään ja muita kohtaan”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Edistävä
”Ei ne (defusing) ole semmoisia mitään et sä saat hirveästi teoritietoa sieltä irti tai muuta, mutta se opettaa semmoista niin kuin tavallaan työssä pärjäämistä”	”Defusingeista ei saa hirveästi teoritietoa irti, mutta se opettaa työssä pärjäämistä”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Edistävä
”Jos mä voisin niin mä olisin vaikka 5 vuotta pelkäämään niitten kanssa niinku tykittämäs koululla jotain keikkaa että se on niin kuin siinä oppii, oppii tosi paljon että harmillisen vähälle se jää”	”Jos voisin päättää, olisin vaikka 5 vuotta ajamassa opettajien kanssa koululla keikkaa, koska siinä oppii tosi paljon, mutta	Xamkin opetussuunnitelma	Oppiminen	Edistävä

	harmillisen vähälle se jää”			
”Meidän koulutus ja meidän opetus on ihan ensiluokkaista. En vois olla tyytyväisempi kyllä siihen kouluun”	”Meidän koulutus ja opetus on ensiluokkaista Xamkissa. En voisi olla tyytyväisempi kouluun”	Xamkin opetussuunnitelma	Oppiminen	Edistävä
”No omat paineet on ehdottomasti isoin (vaikeuttava tekijä harjoittelussa) sit se, että sä et voi määrällä keikka jumalia. Sä et saa kaikkia niitä raffimpia keikkoja sinne harjoitteluihin”	”Omat paineet on ehdottomasti isoin vaikeuttava tekijä harjoitteluissa ja myös se, että kaikista vakavimpia keikkoja ei saa harjoitteluihin”	Stressin hallinta	Tunteiden käsittely	Vaikeuttava
”Ehkä se rajallisuus kuitenkin, että sä et 5 viikon aikana kerkeä todellakaan oppii kaikkea niin. Sitten se rajaaminen, että mitä sä haluat oppia sen 5 viikon aikana”	”Rajallisuus on myös vaikeuttava tekijä, koska et viiden viikon aikana ehdi oppia kaikkea. Myös se rajaaminen, että mitä haluat oppia viiden viikon aikana”	Harjoittelun pituus	Harjoittelu- paikka	Vaikeuttava

SAATEKIRJE

Hyvä vastaanottaja,

opiskelemme Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa (Xamk), Kotkan kampuksella ensihoitajiksi. Teemme opinnäytetyötä, jonka aiheena on: Xamkin ensihoitajaopiskelijoiden kokemuksia ensihoidon harjoitteluista. Tutkimuksemme tavoitteena on tuottaa tietoa ensihoidon harjoitteluista Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle.

Opintotoimisto välittää teille tiedon tutkimuksesta. Tutkimusaineisto opinnäytetyöhömme kerätään teemahaastattelulla. Haastattelu toteutetaan yksilöhaastatteluna Teams-viestintäalustalla. Haastatteluun osallistuminen on vapaaehtoista ja luottamuksellista.

Tutkimuksen tekemiseen on saatu asianmukainen lupa. Haastattelusta saatava aineisto käsitellään luottamuksellisesti ja se tuhoetaan käsittelyn jälkeen asianmukaisesti. Haastattelut nauhoitetaan tutkijoiden työn helpottamiseksi. Ohessa liitteenä teemahaastattelussa käsiteltävät teemat, joihin voitte tutustua etukäteen.

Ystävällisin terveisin,

Emma Toivio, bemto001@edu.xamk.fi

Essi Ojanen, besoj001@edu.xamk.fi

Opinnäytetyömme ohjaaja:

Aki Viipuri, aki.viipuri@xamk.fi

Opinnäytetyö tullaan julkaisemaan osoitteessa www.theseus.fi loppuvuodesta 2022

SUOSTUMUS HAASTATTELUUN

Tutkimuksen nimi: Xamkin ensihoitajaopiskelijoiden kokemuksia ensihoidon harjoitteluista

Tutkimuksen tekijät: Emma Toivio ja Essi Ojanen

Minut on kutsuttu osallistumaan yksilöhaastatteluun, jonka tarkoituksena on saada selville Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ensihoitajaopiskelijoiden kokemuksia ensihoidon harjoitteluista.

Olen lukenut ja ymmärtänyt saamani kirjallisen tiedotteen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen siitä, millainen tutkimus on kyseessä ja miten henkilötietojani käsitellään, kerätään ja luovutetaan.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen. Olen saanut riittävät tiedot oikeuksistani, sekä tutkimuksen tarkoituksesta ja toteutuksesta. Minua ei ole pakotettu tai houkuteltu osallistumaan tutkimukseen ja ymmärrän, että tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Olen tietoinen siitä, että tietojani käsitellään luottamuksellisesti, niitä ei luovuteta kolmansille osapuolille ja ne tuhoetaan asianmukaisesti tutkimuksen jälkeen.

Allekirjoituksellani vahvistan osallistumiseni tähän tutkimukseen ja suostun vapaaehtoisesti haastateltavaksi.

Haastateltavan nimi

Päivämäärä

Allekirjoitus

Tietosuojailmoitus sovellettavaksi opiskelijoiden opinnäytetöihin

(Tietosuojalaki 2018/1050, EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679)

Pyydämme sinua osallistumaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) opintoihin sisältyvään opinnäytetyöhön liittyvään tutkimukseen.

Opinnäytetyöhön osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää osallistumisesi koska tahansa. Mikäli keskeytät tutkimuksen tai peruutat suostumuksen, keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tässä tietosuojaselosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään opinnäytetyössä, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Opinnäytetyön rekisterinpitäjä

Tämän opinnäytetyön rekisterinpitäjä on

Emma Toivio

Essi Ojanen

2. Opinnäytetyön suorittajat

Opinnäytetyön suorittajat, joilla on opinnäytetyön kuluessa oikeus käsitellä henkilötietoja, ovat Emma Toivio ja Essi Ojanen.

3. Mihin tarkoitukseen henkilötietojani kerätään ja käsitellään?

Henkilötietoja kerätään ja käsitellään tutkimustulosten selvittämiseksi. Tutkimuksessa säilytetään haastateltavien anonymiteetti ja vastaukset tuhotaan asianmukaisesti tutkimuksen jälkeen.

4. Millä perusteella henkilötietojani käsitellään opinnäytetyössä?

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 679/2016 6.1 a) mukaisella perusteella:

- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen
- yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen (tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi tai aineiston arkistointi) rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttäminen

rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen.

5. Opinnäytetyön aihe ja kesto

Opinnäytetyön aihe: Xamkin ensihoitajaopiskelijoiden kokemuksia ensihoidon harjoitteluista

Opinnäytetyön kesto: noin 1 vuosi

6. Mitä tietoja minusta käsitellään?

A. Haastateltavan henkilön nimi

B. Kerätäänkö ja käsitelläänkö opinnäytetyössä arkaluonteisia tietoja?

Opinnäytetyössä ei kerätä ja käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

TAI

Opinnäytetyössä käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

Rotu tai etninen alkuperä

Poliittiset mielipiteet

Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus

Ammattiliiton jäsenyys

Geneettiset tiedot

Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten

Terveys

Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Mikä on arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyperuste?

Tutkittavan/osallistujan suostumus

Tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai aineiston arkistointi

Tutkittava/osallistuja on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi

Muu peruste (mikä?):

7. Mistä lähteistä tietoni kerätään?

Henkilötiedot saadaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululta.

8. Luovutetaanko henkilötietojani kolmansille osapuolille?

Rekisteristä ei luovuteta tietoja kolmansille osapuolille.

9. Käsitelläänkö tietojani EU:n tai ETA:n ulkopuolella?

Ei käsitellä.

Xamkissa käytetään tallennustilana pilvipalveluita (Teams ja OneDrive). Microsoft saattaa siirtää näihin palveluihin tallennettua tietoa tai niiden varmuuskopioita EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle. Microsoftin tietosuojalauseke on luettavissa osoitteesta: <https://privacy.microsoft.com/fi-FI/privacystatement>

10. Kuinka kauan henkilötietojani säilytetään?

Henkilötietoja säilytetään opinnäytetyön julkaisemisesta yhden kuukauden verran eteenpäin. Tämän jälkeen henkilötiedot hävitetään.

11. Miten henkilötietoni säilytetään ja suojataan?

Henkilötiedot ovat sähköisessä muodossa. Tiedot säilytetään ja suojataan käyttäjätunnuksen ja salasanan taakse.

12. Miten voin käyttää tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiani?

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa, johon voi ottaa yhteyttä on: Emma Toivio ja Essi Ojanen

a) Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

b) Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

c) Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

d) Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa.

e) Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.

f) Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin ammattikorkeakoulu ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää oikeutesi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679. Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

13. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Xamkin tietosuojavastaava on Markus Häkkinen. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuojavastaava@xamk.fi